

VOJNA A BIBLIA¹

(krátené)

PRÍČINY BUDÚCEJ VOJNY

Pýtate sa, kto môže ukázať a objasniť príčiny budúcej vojny alebo vojny vôbec?

Len sväté Zjavenie. Okrem Biblie, niet žiadnej knihy na svete, v ktorej by bolo opísaných toľko vojen s vysvetlením ich príčin. V tej knihe sú zhrnuté výsledky ohromnej ľudskej skúsenosti: o vojnách, víťazstvách a prehrách, a toto všetko je zobrazené v určitom svetle.

Neexistuje žiadna filozofia vojny, ktorá by dala uspokojivú odpoveď na otázku o jej príčinách a predvídala víťazstvo jednej z bojujúcich strán. Len Biblia dokáže dať také odpovede a urobiť také predpovede. Pretože, okrem Biblie alebo Zjavenia, neexistuje žiadna modernejšia kniha o vojne, o jej príčinách a jej pravdepodobnom výsledku.

Pravdaže, v Biblii nie sú opísané všetky vojny ľudských dejín, ale ich opísanie a vysvetlenie je typické pre všetky vojny, ktoré boli a budú. Vec nespočíva v rozsahu vojny, alebo jej technike; preto aj lokálne, aj svetové vojny sú následkom tých istých príčin a rovnako ľahko môžu byť pochopené a vysvetlené len Bibliou, čiže typickými vojnami, ktoré uvádza a vysvetľuje Biblia. Dovoľte mi prosím, aby som prelistoval starodávne stránky Veľkej Knihy, ktorá nás pouča nie na základe teórie a mienky jednotlivých ľudí, ale na základe skúsenosti a skutočnosti.

Obyvatelia mesta sa náhlia poliať svoje domy benzínom... Vôbec nie je dôležité, kto prvý hodí iskru do poliateho mesta.

KAIN, KDE JE ÁBEL, TVOJ BRAT?

Prvá ľudská krv preliata na zemi zločinom, bola krv brata. Je to symbolické pre všetky zločiny človeka proti človeku až do konca dejín. A posledná ľudská krv, ktorá bude na zemi preliata, znovu bude krvou brata. Čia by ináč bola! Avšak, bratia podľa krvi nie sú vždy bratmi podľa ducha. V Kainovi a Ábelovi bola tá istá krv, ale nie ten istý duch; bratská krv, ale nie bratský duch. Duch Ábela bol osvietený Bohom, ale duch Kaina bol zatemnený závišťou. „*Kain sa veľmi nahneval a tvár sa mu zmenila*“, t.j. jeho tvár sa zamračila od jeho zamračeného ducha. A keď boli na poli sami, „*napadol Kain Ábela, svojho brata, a zabil ho*“². Vševediaci Boh videl, čo Kain urobil, a opýtal sa ho: „*Kde je Ábel, tvoj brat?*“ Vrah, ako každý iný vrah, klamal, keď odpovedal: „*Neviem. Či som ja strážca svojho brata?*“ Tým sa začali dejiny zločinnosti ľudstva, t.j. bratovraždou. Bratovraždou zo závišti! Ta istá satanská závišť, ktorá takmer zničila lásku prarodičov k Stvoriteľovi, oslabilá aj lásku ich prvého syna k jeho bratovi. Posledný zločin bol následkom prvého, a bol aj trestom za prvý – trestom Adama a Evy. Vidiac svojho mladšieho syna zabitým, aj otec, aj matka museli pocítiť štipľavé žihadlo hriechu pred Bohom v raji. Ale toto bol len začiatok, typický pre celú budúcnosť ich potomstva. V čom spočíva typickosť tohto prvotného zločinu? V tom, že hriech človeka pred človekom je následkom hriechu človeka pred Bohom. Ináč povedané, hovoriac o vojne: vojna človeka proti človeku je následkom vojny človeka proti Bohu. Ak by svojim milosrdenstvom Najvyšší Stvoriteľ nehasil požiar, založený a rozduchaný hriechom, ľudstvo by bolo zničené už v svojom prvom pokolení. Ale Stvoriteľ, pre svoje milosrdenstvo, zakázal pomstiť sa bratovrahovi Kainovi, a potom nešťastným rodičom poslal útechu v osobe tretieho syna, Séta. „*A Hospodin urobil Kainovi znak, aby ho nikto, kto ho stretne, nezabil*“³. A dlho žil Kain na zemi, a v strachu prechádzal z miesta na miesto.

¹ [Война и Библия - святитель Николай Сербский \(Велимирович\) - читать, скачать \(azbyka.ru\)](http://azbyka.ru)

² Gen 4, 5-8.

³ Gen 4, 15.

Teda, prameň všetkých budúcich vojen sa vo svetle svätého Božieho Zjavenia chápe takto:

- 1) existuje neúprosný zákon hriechu;
- 2) vojna človeka proti človeku je následkom vojny človeka proti Bohu;
- 3) vo vojne rodičov proti Bohu pokračujú deti, povstanúc jeden proti druhému;
- 4) milosrdenstvo Stvoriteľa zmäkčuje zákon hriechu a tak činí možným pokračovanie ľudského života na Zemi.

HOSPODIN JE MOJA ZÁSTAVA

V údolí Siddim, tam, kde sa dnes nachádza Mŕtve more, vypukla vojna medzi deviatimi kráľmi: štyrmi na jednej strane a piatimi na druhej. Táto vojna bola za účelom pomsty a rabovania, bola ďalšou z mnohých vojen v potomstve Kanaána, syna Cháma, syna Noema. Potomstvo Cháma bolo Noemom prekliate za hriech neúcty k rodičom⁴. Kráľ Kedorlaómer bol vojvodcom jednej strany, a kráľ Sodomy a Gomory druhej. Zvíťazil kráľ Kedorlaómer. Kráľ Sodomy a Gomory bol porazený, zvyšok vojska utiekol do hôr. Vítazi „vzali všetok majetok Sodomy a Gomory i všetky ich potraviny a odtiahli“⁵. To ale nebol koniec. Vítazní lupiči urobili nerozvážnosť, ktorá premenila ich víťazné jasanie na strach a porážku. Táto malá nerozvážnosť, ako poznáme z vojenských dejín, vždy sprevádza násilníkov, ako nejaká neviditeľná šnúrka na krku, ktorá sa začína sťahovať vtedy, keď to najmenej očakávajú. Spočiatku je im dané víťazstvo, no len preto, aby neskôr horšie pocítili porážku. Nerozvážnosť kráľa Kedorlaómera a spojencov spočívala v tomto: medzi otrokmi, ktorí boli odvedení zo Sodomy, bol vzatý aj spravodlivý Lót, synovec Abraháma, Božieho človeka. Zvest' o tom sa dostala k Abrahámovi. Rýchlo zhromaždil svojich sluhov, a s nádejou na Boha napadol víťazov a rozbil ich vojska, ktoré „od Mŕtveho mora po Damask neprestali utekať“. Tak oslobodil Abrahám Lóta a všetkých otrokov, a ulúpený majetok vrátil obyvateľom Sodomy. Už ste počuli o tajomnej postave kráľa Melchisedeka? Ten tajomný kráľ z Biblie sa objavil pri Abrahámovi a požehnal mu. Víťazstvo však neprpisuje Abrahámovi, ale Bohu Najvyššiemu, ako to robil aj sám Abrahám: „Požehnaný je Boh Najvyšší, ktorý ti vydal do rúk tvojich nepriateľov“, povedal Melchisedek Abrahámovi. A keď kráľ Sodomy, potešený nečakaným zvratom udalosti Abrahámovi ponúkol celý, od nepriateľa vrátený majetok, okrem otrokov, spravodlivý Abrahám mu povedal: „Dvíham ruku k Hospodinovi, Bohu Najvyššiemu, Stvoriteľovi neba a zeme, že nevezmem ani nitku či remienok z obuvi, vôbec nič z tvojho, aby si nepovedal: ja som obohatil Abraháma“⁶. Abrahám, víťaz, si nič nevzal. Dokonca nechcel, aby mu uhradili vojenské výdavky. Nie preto šiel bojovať, aby si vzal cudzie, ale aby oslobodil otrokov od bezbožných tyranov a vrátil lupičmi vzatý lup. Považujúc seba za vedeného pravdou, videl svoju odmenu v tom, že v mene pravdy zvíťazil.

Porovnajme teraz čin tohto Božieho človeka s činmi dobyvateľov Paríža v roku 1870, ak chcete, s činmi dobyvateľov z roku 1918. Pritom nezabúdajme, že títo novodobí víťazi boli kresťania, no Abrahám bol človek obriezky, ktorý svojou veľkou vierou v Živého Boha už vtedy predišiel obraz skutočného kresťana. Ako prenádherne by zneli slova Abraháma z úst Bismarcka v Paríži: „Dvíham svoju ruku k Hospodinovi, Bohu Najvyššiemu, Stvoriteľovi neba a zeme, a prisahám, o Francúzsko, že nevezmem ani nitku či remienok z obuvi, nič z tvojho, aby si nepovedalo: ja som obohatilo Nemecko!“

⁴ Gen 9, 25.

⁵ Gen 14, 11.

⁶ Gen 14, 20-23.

Tón týchto slov by cvendžal storočiami omnoho dlhšie a oveľa krajšie, než cveng prekliatych päť miliónov frankov, ktoré Bismarck od porazeného Francúzska vzal.

Prenesme sa storočiami a rozoberme inú vojnu.

Vo vyprahnutej púšti pod Chorebom sa nachádzal vysmädnutí Izrael, nemali vodu. Celý národ začal Mojžišovi vyčítať, prečo ho vyviedol z Egypta. Čo bolo horšie, národ začal o Bohu a Jeho pomoci pochybovať. Vtedy krotký Mojžiš zvolal k Pánovi: „*Čo mám robiť s týmto ľudom? Ešte trochu, a ukameňujú ma*“⁷. Pán ho vypočul, dal im vodu zo skaly na vrchu Choreb a napojil ich. Národ, ktorý zhrešil, musel svoj hriech reptania a pochybovania o Bohu vykúpiť. To je zákon hriechu. Preto ho napadol kráľ Amalek. Pohan napadol Izrael s veľkým a dobre vyzbrojeným vojskom. Strach a hrôza objali Izrael. Strachom a hrôzou Izrael vykupoval hriech pochybovania a reptania na Boha a jeho služobníka Mojžiša. Do boja s Amalekom Mojžiš poslal Jozueho. On sám vystúpil na vysoký pahorok, zdvihol ruky, modlil sa k Bohu. „*Kým mal Mojžiš zdvihnuté ruky, víťazil Izrael, len čo ruky spustil, víťazil Amalek*“⁸. Bitka trvala celý deň, až do západu slnka, Mojžišove ruky oťaželi. Vtedy Áron, jeho brat, podložil pod jeho ruky kameň, aby ich mohol držať zdvihnuté. Keď už boli ruky Mojžiša unavené, tak mu ich podopierali Áron a Or. „*A Jozue porazil Amaleka*“⁹.

Všimnite si charakteristickú svojráznosť tejto vojny: vojvodca nestál v čele vojska, ale pevne, so zdvihnutými rukami stál, modlil sa Bohu, a jeho pomocník bojoval s nepriateľom. A víťazil nie ten, čo bojoval, ale ten, ktorý sa modlil. Boh svojim milosrdenstvom zmäkčil zákon hriechu. Vďaka modlitbám spravodlivého vodcu národa, Všemohúci dovolil Amalekovi napadnúť Izrael s úmyslom plieniť, aby ho strachom potrestal. Amalekovi nedovolil zvíťaziť, lebo toho nebol hoden, a konečné víťazstvo daroval Izraelu na základe viery a modlitby svojho sluhu Mojžiša. Vtedy Mojžiš na tom mieste postavil oltár a nazval ho: „*Hospodin je moja zástava*“¹⁰.

Boh bol Mojžišovou zástavou. Hospodin bol aj Abrahámovou zástavou. Bojujúc s Ním ako svojou zástavou, obaja premohli oveľa silnejšieho nepriateľa. Tou zástavou Abrahám s hŕstkou svojich sluhov, nie vojakov, ale pastierov, premohol piatich kráľov a Mojžiš premohol kráľa lupiča, vojaka Amaleka. Vojsko Amaleka bolo silnejšie a väčšie, než vojsko Mojžiša, lebo hneď ako začali Mojžišovi počas modlitby opadať ruky víťazil Amalek. Teda, hneď ako Všemohúci ponechal výsledok boja ľudským silám, bez Jeho zasahovania, Amalek postupoval dopredu a Izrael ustupoval. Tak aj Abrahám, aj Mojžiš víťazili majúc pred sebou zástavu Živého Boha.

A aké zástavy mohli mať Kedorlaómer a Amalek? Samozrejme, hocakú modlu v podobe orla, leva, vlka alebo iných krvilačných zvierat, ktorých vyobrazenia, bohužiaľ, aj dnes vidíme na zástavách ako nekresťanských, tak aj kresťanských národov.

Vo svetle Biblie je z toho všetkého jasné, že:

- 1) bojujúci kvôli rabovaniu, ako Kedorlaómer a Amalek, spočiatku, Božím dopustením, môžu víťaziť;
- 2) vojenský úspech lupičov a násilníkov nie je následkom ich sily, ale hriešnosti národa, ktorý napadli;

⁷ Ex 17, 4.

⁸ Ex 17, 11.

⁹ Ex 17, 13.

¹⁰ Ex 17, 15.

3) Boží spravodliví, ako Abrahám a Mojžiš, chrániac napadnutých a oveľa slabších, premáhajú nepriateľa, majú za jedinú svoju zástavu Boha.

ROZVRAT NA VOJNE PRINÁŠA NEŠŤASTIE

Počúvajte, čo sa píše na inom mieste v Biblii: „*Keď vyťahneš do boja proti svojim nepriateľom, vyvaruj sa každého zla*“¹¹.

Vyvarovať sa všetkého zlého na vojne, zvlášť smilstva, je základné pravidlo vojenskej morálky. Čo prináša plnenie, či neplnenie tohto príkazu, zo všetkého najlepšie ukazujú dejiny izraelského národa.

Nehodný veliteľ nevítazí. Nehodný vojak hynie bez slávy. „Boj je Môj“, hovorí Hospodin. Keď Stvoriteľ neba a zeme, Pán Zástupcov¹², má svoj zámer vo vzťahu k danému národu, tak nikto na svete nemôže prekaziť jeho plnenie, okrem samotného národa. Vo vzťahu k izraelskému národu Boží zámer spočíval v tom, že ho medzi ostatnými národmi chcel učiniť svojim svetlom vo viere v Jediného, Živého, Skutočného Boha. Preto Pán vyslobodil Izrael z egyptského zajatia a priviedol do krajiny Kanaán, zasľúbenej zeme Abraháma, Izáka a Jakuba. S Božou pomocou by Izrael tu cestu prešiel rýchlo a ľahko, ak by sám sebe na tej ceste nekládol prekážky. Ani faraón, ani Červené more, ani Amalek, ani iní králi a pohanské národy, žijúce medzi Egyptom a Jeruzalemom, by neboli schopné zastaviť pochod národa vedeného Bohom, alebo presnejšie povedané, neseného Jeho Všemocným Duchom.

Ale hriechy samotného Izraela, hrozné hriechy proti Bohu, jeho neviditeľnom Vodcovi, ho zdržiavali, zastavovali, vracali, viedli na rázcestia a vrhali do smrteľných nebezpečenstiev. Pri najmenších neúspechoch, Bohom dopustených kvôli výchove národa vo viere, ten národ, ako nerozumný, reptal proti Pánu Bohu, kvôli čomu na seba privolával utrpenia z chorôb, mučenie od hadov, porážky od nepriateľov a bezvýhodné blúdenie po púšti v priebehu 40 rokov. No keď sa národ kajal, tak vytriezvený a očistený od hriechov, znovu šiel ľahko vpred, bez ťažkosti prekonával všetky prekážky a porážal svojich nepriateľov bez strát... Susedné národy ovládol strach, keď videli dve skvelé víťazstvá, ktoré dosiahol kajúci sa a očistený izraelský národ nad pohanskými kráľmi. Zvlášť sa vyľakali Moábcí a Madiánci. Keď Mojžiš so svojim národom prišiel k ich hraniciam, zo strachu si začali hovoriť: „*Tento huf teraz požerie všetko okolo nás, ako vôl požiera trávu na poli*“¹³.

No vyvolený národ si znovu začal na svojej ceste klásť prekážky, a „*začal ľud smilniť s dcérami Moába*“¹⁴. Keď národ začal smilniť, tak zabudol na Jediného, Živého Boha, zabudol na svoje predurčenie a ostal v púšti. Smilniac telesne s ženami moábkami, izraeliti hrešili aj duchovným smilstvom, t.j. tým smilstvom, z ktorého boli prorokmi hromovo usvedčovaní synovia a dcéry vyvoleného národa. Toto duchovné smilstvo, poblúdenie a zatemnenie mysle, je plod telesného smilstva, a čo bolo ešte horšie, spočívalo v odpadnutí od Jediného Živého Boha a uctievaní pohanských modiel. Srdce národa „prilnulo“ k bezduchým modlám Moábcov. Moábske dcéry nabádali izraelitov na telesné a duchovné smilstvo, a izraeliti k nim šli, uctievali ich modly, keď im prinášali obete. Miesto toho, aby izraelský národ viedol s Moábcami vojnu, Moábcí začali

¹¹ Deut 23, 9(10).

¹² Саваоф – na rozdiel od iných titulov, titul Саваоф vyzdvihuje najmä vlastnosť všemohúcnosti, obraz ktorej je prevzatý z vojenstva. Vzhľadom na to, že je toto pomenovanie prevzaté z vojenstva, niektorí v titule Саваоф vidia «Boha vojny». Správnejšie je v tomto termíne vidieť ideu Boha, ako všemocného Vládcu všetkých síl neba a zeme, lebo podľa Biblie je Boh, Pán hviezd a iných kozmických javov a svojho druhu «nebeského vojska», nazvaný, ako «Pán zástupcov» (1Sam 17, 45; Ž 23(24), 10; Iz. 1, 24 atď.). Zdroj: [Саваоф — Википедия \(wikipedia.org\)](http://Савеоф — Википедия (wikipedia.org))

¹³ Num 22, 4.

¹⁴ Num 25, 1.

byť k nim nepriateľskí. „*Boli nepriateľskí a ľstiví k vám, oklamali vás*“¹⁵. Podľa zákona hriechu mal byť celý Boží národ porazený a zničený pre zradu svojho Boha. No i tento raz ho zachránilo Božie milosrdenstvo, ktoré zmäkčilo zákon hriechu; zachránilo ho vďaka spravodlivej horlivosti Mojžiša a Finésa. Finés, vnuk Árona, zarmútený nepravosťou národa vošiel do stanu jedného izraelitu, ktorý si priviedol ženu Madiánku a oboch prebodol kopijou. Mojžiš prikázal povešať všetkých predstaviteľov ľudu, ktorí svojou svojvôľou a rozvratom dávali ľudu príklad. Izrael sa vyľakal a zo svojho hriechu sa kajal. Až potom, keď si ľud spomenul na Boha, pohol sa vpred po dlhej zastávke na svojom putovaní. Vojensky tiahnuc proti svojim nepriateľom, dokázal ich pokoriť, ovládnuť ich mestá a celú zem.

Z toho všetkého je jasné, že:

1) spolu s telesným smilstvom je spojené aj smilstvo duchovné, t.j. odpadnutie od skutočného Boha, zapieranie Boha a uctievanie falošných bohov;

2) aj to aj druhé cudzoložstvo prináša na vojne nešťastie.

RABOVANIE NA VOJNE PRIVÁDZA K PORÁŽKE

Potom, ako sa Jozue bez námahy a strát zmocnil opevneného mesta Jericho, jeho vojsko utrpelo porážku od neopevneného mesta Haja. Pravda, Jozue na dobytie toho mesta poslal len 3000 mužov, no aj taký počet bol postačujúci, lebo v tom meste bolo málo vojakov. Stalo sa niečo nečakané. Len čo sa Jozueho vojsko priblížilo k mestu, zutekalo. Príčina tohto úteku sa navonok nedá úplne vysvetliť. Obyvatelia Haja vyšli zo svojho mesta a ženúc izraelitov zabili 36 mužov, medzi ostatnými to spôsobilo veľkú paniku, preto sa Jozueho vojsko dalo na útek. Povzbudení obyvatelia Haja izraelitov prenasledovali, keď ich na nejakom svahu dohnali, do jedného ich pobili. Táto nečakaná prehra do zvyšku vojska Izraela vniesla strach a obavy. A „*ochablo srdce národa, a bolo ako voda*“¹⁶. Vodca Izraela Jozue padol pri arche Zmluvy – svätyni, pred ktorou sa obvykle modlil k Bohu, tvárou na zem, a začal plakať, Boha prosiac, aby mu odhalil príčinu tejto zarážajúcej udalosti. Takto v náreku ležal do večera; Bohom mu bolo odhalené, že príčinou nešťastia bolo rabovanie. Boh mu povedal: „*Zhrešil Izrael, porušil Moju zmluvu, ktorú som mu prikázal zachovať, vzali z toho, čo je pod kliatbou, kradli, zatajili, a odložili medzi svoje veci*“¹⁷. Keď to Jozue počul, začal hľadať vinníka nešťastia ľudu. Našiel ho v osobe nejakého Achana, syna Karmiho z Júdovho kmeňa. Achan priznal, že v Jerichu uvidel pekný plášť, dvesto šeklov striebra a zlatý prút, že po tom zatúžil, preto to všetko zobral a zakopal do zeme pred svoj stan. Jozue mu povedal: „*Pretože si nás priviedol do nešťastia, Hospodin dnes uvrhne do nešťastia teba*“¹⁸. Achan bol prísne potrestaný: spolu s rodinou, dobytkom, ukradnutým aj nekradnutým majetkom bol ukameňovaný. Po takomto krvavom očistení hriechu Jozue so svojim vojskom znovu tiahol na Haj, ktorého sa bez námahy zmocnil.

Táto vojna nás jasne učí, že národ s Božou misiou, ktorý chce alebo potrestať, alebo napraviť iný národ, nesmie ani v jednom prikázaní porušiť Boží zákon. Ani vojsko, ani veliteľ, ani jeden vojak nesmie porušiť Boží zákon. Ak čo i len jeden vojak z vojska ukradne, začne drancovať, smilniť alebo zneuctiť svätyniu alebo vykoná nejaký iný hriech proti Božiemu zákonu, tak tým položí prekážku dosiahnuť vojenský úspech celej armáde. Čím vyššie v hierarchii vojak je, tým väčšou prekážkou bude jeho hriech. Hriech veliteľa vojska proti Bohu a Jeho zákonu sa rovná zrade a vydaniu nepriateľovi. Vo vojne trest za hocaký hriech prichádza rýchlejšie, než v mieri. Nikdy to netreba strácať zo zreteľa. Vojna je rýchlym Božím zúčtovaním za dlhodobu konané

¹⁵ Num 25, 18.

¹⁶ Joz 7, 5.

¹⁷ Joz 7, 11.

¹⁸ Joz 7, 25.

skutky ľudí v mieri. Ľutujeme, nariekame, že sa ten, či iný oddiel nečakane dostal do problémov a zahynul. Avšak, na vojne neexistujú náhody. Alebo ľutujeme dôstojníka padlého “zblúdilou“ guľkou, ktorá vletela do jeho stanu. Niet a nikdy neboli “zblúdilé“ guľky. Každá guľka zasiahne tam, kde ma. Vo vojne niet slepých náhod.

Tak národy Balkánu vždy vedeli, že vojak na vojne musí byť vždy čistý od hriechu a priamy duchom, že musí pred Bohom stáť s bázňou, ako sviečka. Vedia to aj teraz, a týmto poznaním sa na vojne riadia, pretože nie sú duchovne skazení tými, ktorí, nič nevediac a o ničom neuvažujúc, hovoria o vojne. Tých druhých je na Západe veľmi veľa. Stratili akýkoľvek pojem o jemných duchovných a morálnych vplyvoch, ktoré na vojne majú rozhodujúci význam.

Rozhodujúcu úlohu na vojne pripisujú živým a neživým strojom, to jest vojakovi ako živému materiálu a vojenským zbraniam. Toto spolu, bez rozdielu, nazývajú jedným slovom “materiál“. Sú materialistami vo všetkom, aj v hodnotení vojny. Ich filozofia vojny uznáva iba materiál a techniku. Preto je ich hodnotenie vojny úbohé a bezvýznamné, preto všetky ich predpovede, týkajúce sa posledných vojen, všetky bez výnimky, boli vyvrátené výsledkom tých vojen. Ich základná chyba, nezdieľaná Balkáncami, spočíva v tom, že v boji dvoch armád vidia len tie dve armády, no nevidia Tretieho, Rozhodujúceho, Vševediaceho, na ktorého neskazené národy na Balkáne myslia viac, než na bojujúce strany. Toto je postoj Biblie k vojne. Z toho je jasné, že:

- 1) Pánovi Zástupcov sú tí, čo na vojne rabujú, odporní;
- 2) rabovanie jednotlivcov prekáža úspešnému výsledku vojny.

SIEDMI ODSÚDENÍ NA SMŔŤ

Národ, ktorý odpadol od Jediného Živého Boha, sa v skutočnosti stáva mŕtvym národom. Jeho duša je ako tieň, kýva sa, ako podťatý strom. Potrebné sú zemetrasenia, potopy, mor alebo vojna, aby odviaľali ten tieň, zoťali podpílený strom a pochovali mŕtvych. Pretože odpadnúť od Jediného Živého Boha znamená bojovať proti Nemu a pošliapať celý Jeho zákon. Ako môže bojovať tráva s koscom? Alebo hrnce s hrnčiarom? „*Či sa môže sekera povyšovať nad toho, kto ňou rúbe*“?¹⁹ V Kanaánskej zemi žilo sedem národov: Chetiti, Gergezejci, Amorejci, Kanaánci, Ferezejci, Hevejci a Jebuzejci. Všetky tieto národy odpadli od Jediného Živého Boha, pošliapali Boží zákon, oddali sa modloslužbe, čo ich neodvratne priviedlo do úplnej amorálnosti. Ani milosť, ani Boží trest sa nedotkli ich srdca, pretože aj milosť, aj trest Najvyššieho pripisovali nie Bohu, ale diablovi. Ich viera bola vierou v diabla; ich strach strachom diabla a ich spojenectvo spojenectvom s diablom. Aké tie národy boli v čase, keď Jakub opustil Kanaán a odsťahoval sa do Egypta, také boli aj po 430 rokoch, keď sa izraelský národ do Kanaánu vrátil. Tie národy boli silnejšie a početnejšie než Izrael²⁰, no duchovne už boli mŕtve. Obyvatelia Sodomy a Gomory boli takými istými duchovnými mŕtvolami, a vyššia moc na nich zoslal oheň a popol, aby ich pochoval. Takí boli aj Týr a Sidon, a vojna ich zničila. Také boli aj Pompeje, preto zahynuli pod ohňom a popolom. Z vôle Všemocného taký istý osud mal postihnúť aj tých sedem kanaánskych národov. Izraeliti ich mali sfúknuť, ako prach; sťat', ako podpílený strom, a pochovať ich, ako mŕtvych. Práve to Pán prikázal vykonať Izraelu, keď vstúpi do zasľúbenej zeme²¹.

Niektorí protestantskí exegeti Svätého Písma v tom nevidia Božie milosrdenstvo alebo hovoria, že Mojžiš sa pomýlil. Ako to, či mohol taký krutý príkaz naozaj prísť od Boha, pýtajú sa? Žeby sa Mojžiš mýlil? Ani jedno, ani druhé. Tu nejde ani o Božiu krutosť, ani o omyl Mojžiša.

¹⁹ Iz 10, 15.

²⁰ Deut 7, 1.

²¹ Deut 7, 2.

Či si nezaslúžili smrť, večnú smrť ľudia, ktorí stovky rokov pošliapavali meno svojho Stvoriteľa a Jeho zákon, ktorí stovky rokov proti Nemu bojovali? Nemôžeme pokladať otázku o Božom milosrdenstve, pokiaľ nepochopíme všetky hriechy proti Bohu a nedostatky tých národov. Áno, a kto môže popierať právo záhradníka likvidovať v svojej záhrade schradnutú zeleninu a sadiť zdravú? Kto môže preniknúť do hĺbky Božej prozreteľnosti? Je nepochybné že, po prvé, svojou skazenosťou si tie národy už dávno zaslúžili svoju záhubu; a po druhé, Pán tu chcel vyskúšať vieru a poslušnosť izraelského národa, ako kedysi skúšal Abraháma, keď mu prikázal obetovať jediného syna. Izraeliti v tej skúške prejavili vieru a poslušnosť Abraháma len niekedy, častejšie v skúškach neuspeli. Zmocnila sa ich neskrotná chamtivosť a žiadostivosť, a prijímajúc vieru Božích nepriateľov sa spolu s nimi stavali proti Bohu. Preto museli znášať od Boha im zoslané tresty, znášať vojenské porážky a tak všetko oddaľovať, oddaľovať splnenie svojej misie.

Keď sa po Mojžišovej smrti do čela vojska a celého izraelského národa postavil Jozue, tak národ rýchlo a víťazne napredoval, gumujúc z povrchu zeme tie na smrť odsúdené národy. „*Neodboč od zákona ani napravo, ani naľavo*“, povedal mu Pán na začiatku vojny. „*Nech sa táto kniha zákona nevzdiali od tvojich úst. Vodne a v noci sa z nej poučuj, aby si starostlivo plnil všetko, čo je v nej napísané, lebo vtedy sa ti zdari cesta a budeš si počínať rozumne. Bud' pevný a udatný, neboj sa a nel'akaj, lebo s tebou je Hospodin, tvoj Boh, kamkoľvek pôjdeš*“²². Tento vodca bol do konca života verný a vo všetkom poslušný Bohu, nezprehšil ani v jednom z Božích prikázaní. Keby sa občas nevyskytol hriech, teda neplnenie Božích prikázaní medzi vojakmi jeho tábora, všetky tie národy by boli rýchlo zničené a pochované, ako mŕtvi. No ako náhle sa vo víťaznom vojsku objavil hriech, hneď prišla aj porážka. Tak napríklad, obliehanie a obsadenie Jericha prešlo rýchlo a ľahko, no prvý boj s mestom Haja sa skončil útekem a porážkou Izraela kvôli hriechu len jedného človeka. Hrozný osud siedmych národov odsúdených na smrť nás učí, že:

- 1) ani jeden národ nemôže žiť v mieri, keď hreší proti Božiemu zákonu;
- 2) hriech je podnetom k vojne; a bez ohľadu na to, ako veľmi by hriešny národ prejavoval svoju mierumilovnosť, vojna ho musí zasiahnuť;
- 3) Pán trestajúc národ, ktorý odpadol, na neho niekedy posiela vzdialené národy. Pre potrestanie kanaánskych pohanov bol z Egypta povolaný Izrael. Pre potrestanie Európanov boli z ďalekej Ázie poslaní Atila a Džingischán; pre potrestanie Španielov Saracéni, a Balkáncov Turci.

ZASLÚŽENÉ OTROCTVO

Kniha Sudcov

Nastala noc, na oblohe sa objavili hviezdy. Jeden učenc fasciovaný žiarou ticho planúcich nad našimi hlavami hviezd povedal:

Ó, keby taký poriadok, aký panuje medzi hviezdami, panoval aj v živote ľudí a národov!

A či ho niet? V živote ľudí a národov panuje svojho druhu dokonalý poriadok. Nie ten vonkajší, mechanický poriadok, aký vidíme u hviezd, ale poriadok vnútorný, dokonalejší. Ľudia sú živí duchovia. Svojou telesnou, fyzickou činnosťou a prežívaním vyjadrujú to, čo vzniklo a vzniká v ich vnútri.

Preto aj vonkajšie, fyzické otroctvo národa je len symbol jemu predchádzajúcemu duchovnému otroctvu. V biblickom svetle má to pravidlo niekoľko výnimiek. Týkajú sa skúšky sily viery a charakteru osobnosti (Jozef, predaný otrok) alebo národa (židia v Egypte). Takéto výnimky sú

²² Joz 1, 7-9.

v Božom pláne budovania kvôli väčšiemu osláveniu jednotlivých ľudí (apoštolov a Kristových mučeníkov) alebo spoločenstva (Božej Cirkvi). Ale vynechajme slávne výnimky a vráťme sa k pravidlu. Pravidlo je jasné, akože dvakrát dva je štyri, a znie: národ, ktorému vojna priniesla otroctvo, si ho zaslúžil svojim nehodným životom v čase mieru.

Po smrti bohobožného vodcu a víťaza, Jozueho, sa izraelský národ, len v období sudcov, ocitol v otroctve šesť alebo sedemkrát.

Prvýkrát sa ocitol v otroctve u mezopotámskeho kráľa Chuša-Rišatajima, toto otroctvo trvalo 8 rokov. Druhýkrát boli synovia Izraela v otroctve u moábskeho kráľa Eglona. To otroctvo trvalo 18 rokov. Tretíkrát boli na krátky čas zotročení kanaánskym kráľom Jabinom. Štvrtýkrát ich na 7 rokov zotročili Madianci. Piatykrát ich zotročili Filištínci na 18 rokov. Šiestykrát boli znovu pod Filištíncami celých 40 rokov.

Okrem toho, spomínajú sa ešte nejaké obdobia bezvládia a čiastočného zotročenia, keď v národe Izraela neboli hodní sudcovia.

Aké boli príčiny ich zotročenia? Boli rozmanité? Nie, vo všetkých tých prípadoch boli rovnaké; lepšie povedané, bola to tá istá príčina jasne vyjadrená v nasledujúcich slovách: „*synovia Izraela robili, čo je zlé v očiach Hospodinových*“.

Postupne vymrelo celé pokolenie, ktoré počas svojho života videlo mnoho Božích zázrakov, ktoré boli izraelskému národu ukázané jemu na pomoc, ako v miery, tak aj vo vojne. „*Po nich povstalo iné pokolenie, ktoré už nepoznalo Hospodina a skutky, ktoré Izraelu učinil. A synovia Izraela robili, čo je zlé v očiach Hospodinových, a slúžili Baálovi... Rýchle zišli z cesty, po ktorej chodili ich otcovia, poslúchajúc prikázania Hospodinove. Oni tak nerobili*“²³.

Zo všetkých ziel, ktoré izraeliti pred Hospodinom činili, sa zvlášť poukazuje na jedno: na službu Baálovi. Čo slúženie Baálovi znamená? Znamená slúženie diablu v podobe modiel. V tom je základ a prvotná príčina každého hriechu. Z toho prameňa všetky ostatné hriechy, porušovanie všetkých desiatich základných Božích prikázaní. Neverenie v Jediného Živého Boha, uverenie v množstvo zlých alebo bezduchých bohov, vyslovovanie Božieho mena nadarmo, neslávenie siedmeho dňa, neúcta k rodičom, vražda, smilstvo, krádež, falošné svedectvo, túžba po cudzom. Všetkými tými hriechmi ľudia vedú vojnu proti Jedinému Živému Všemocnému Bohu vtedy, keď pochlebujú svojim duchom aj svojim životom temným pekelným silám. Taká duchovná vojna v dobe mieru sa musí nevyhnutne prejavovať vo vonkajších, fyzických vojnách, ktoré toľko raz uvrhli do otroctva hriešny národ. A to, že práve tieto hriechy národa ho vrhali do otroctva cudzozemcov, aj to, že sám Boh ho predal do otroctva pre jeho hriechy, vidíme z nasledujúcich slov: „*A vzblýkol hnev Hospodinov na Izrael a predal ich do rúk lupičov, ktorí ich drancovali. Predal ich do rúk nepriateľov*...“²⁴.

Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať tomu, že sa tu nehovorí o hriechu jedného človeka, ale o hriechu celého národa. A nehovorí sa ani o hriechoch sudcov, ani národných vodcov, lebo je napísané: „*Nepočúvali ani svojich sudcov, lebo smilnili nasledujúc iných bohov*“²⁵. Hriešny bol celý národ. Celý národ odpadal od svojho Boha. Celý národ bol príčinou svojho nešťastia. Namiesto toho, aby sa k svojmu vznešenému poslaniu postavili uvedomelo, pamätajúc na Boží zákon, a alebo popravili na smrť odsúdené národy, alebo ich oživilí svojou vierou v Jediného Pravého Boha, sa Izrael ponáral do ich temnoty. Lepší sa dostal pod vplyv horšieho, nepočúval

²³ Sud 2, 10-17.

²⁴ Sud 2, 14.

²⁵ Sud 2, 17.

a stal sa ako on. Preto spravodlivý Boh, ktorý predtým vzbudil pravých veriacich proti pohanom, na nich naviedol samotných pohanov, keď mu ti veriaci začali byť neverní.

Boh prv viedol Izrael proti neverným kanaánskym národom; potom tých bezbožníkov naviedol proti skazenému Izraelu, ktorý odpadol.

Z toho všetkého je jasné, že:

- 1) od Boha odpadnúť a pošliapať Jeho zákon môže celý národ;
- 2) hriechy národa sú príčinou jeho otroctva;
- 3) živým a rozumným spojitým medzi príčinou a následkom v osudoch národov, alebo živým a Spájajúcim, je sám Prezieravý Stvoriteľ;
- 4) príčiny sú v rukách ľudí, ale následky v rukách Božích.

OD ČOHO ZÁVISÍ VYSLOBODENIE Z OTROCTVA

Pýtate sa, od čoho alebo koho závisí vyslobodenie národa z otroctva?

Európski historici sa na túto otázku nesnažia odpovedať. Ako sa, napríklad, spod tatárskeho jarma vyslobodil ruský národ? Ako sa spod tureckého jarma oslobodili Balkánci? V dejinách sa nespomína ani hlavný podnet, ani hlavný buditeľ k oslobodeniu zotročených národov. Hovoria: zúrivé násilie dobyvateľov vyvolalo povstanie a stalo sa podnetom k oslobodeniu! No ale ak sa násilie dobyvateľov stalo odrazom k vyslobodeniu po 200 alebo 400 rokoch otroctva, tak sa pýtam, prečo sa to násilie, ktoré bolo oveľa hroznejšie v začiatkoch otroctva, nestalo odrazom k vyslobodeniu otrokov už v samotnom začiatku otroctva, keď si sviežo pamätali slobodu? Aký rozhodujúci faktor sa po dvesto rokoch v otroctve objavil v živote ruských ľudí, bol to faktor, ktorý skôr neexistoval? Aký rozhodujúci faktor sa objavil u Srbov až pred samotným srbským povstaním a nie hneď po bitke na Kosovskom poli?

Všetky vojnové príbehy sú povrchné a nezmyselné, ak sa pri strete dvoch národov neberie do úvahy tretí faktor, Prezieravý Stvoriteľ. Preto je o vojne tak veľa napísané, ale málo povedané. No v Biblii, v jej historických knihách, je napísané málo, ale povedané všetko, čo je dôležité, čo má rozhodujúci význam pri vysvetlení vojny. Preto historické knihy Biblie slúžia ako predloha písania dejín vojen. Preto sa dostali do zbierky Biblie a navždy ostali svätými knihami, aby pre človeka slúžili, ako neomylný výklad príčin pádu a znovuzrodenia, mieru a vojny, víťazstiev a prehier, otroctva a vyslobodenia, nešťastia a blaženosti národa. Hromadenie množstva detailov v moderných historických spisoch ani v najmenšom neprispieva k pochopeniu vojen. Myslím, že je lepšie objasniť vojnu s malým množstvom údajov, než sa zamotať do podrobností a vôbec ju nevysvetliť. Biblia, nehľadiac na obsažnosť svojho rozprávania, dokonalé vysvetľuje každú vojnu, ktorá je v nej opísaná.

Tak už vieme, kvôli čomu si národ zasluhuje svoje otroctvo. Teraz sa pozrieme, akým spôsobom zotročený národ znovu nadobúda slobodu. Rozoberiem rovnaké prípady, o ktorých sme hovorili. Na šiestich jasných príkladoch sme videli, čo vyvolalo príčinu a čo bolo príčinou zotročenia izraelského národa. Teraz sa pozrieme, čo vyvolalo príčinu a Kto bol príčinou vyslobodenia izraelského národa z šesťnásobného otroctva.

V knihe Sudcov sa opisuje, spočiatku vo všeobecných rysoch, ako Hospodin vyvolával Sudcov v izraelskom národe a ako ho cez nich zachraňoval pred otroctvom. „*Lebo ich Hospodin ľutoval,*

keď počul ich stonanie od tých, čo ich utláčali a trápili“²⁶. Čiže, stonanie pred Hospodinom, teda pokánie národa, sa javí ako príčina vyslobodenia, a Hospodin, ktorý sa nad svojim národom zľutoval, bol jeho Osloboditeľom.

Prejdime k jednotlivým prípadom.

Po osemročnom jarme u Chušan-Rišatajima „volali synovia Izraela k Hospodinovi a Hospodin vzbudil synom Izraela záchrancu, ktorý ich vyslobodil, Otoniela, syna Kenaza, mladšieho Kalebovho brata. A duch Hospodina na neho zostúpil a súdil Izrael. A vytiahol do boja, a Hospodin mu vydal do rúk Chušan-Rišatajima, kráľa Mezopotámie; a jeho ruka sa zmocnila Chušan-Rišatajima. A krajina mala štyridsať rokov pokoj“²⁷.

To isté sa opakuje vo všetkých knihách Sudcov a Kráľov.

Čo z týchto biblických príkladov vidíme? To, čo je biblicky jasné!

Národ sám seba svojou nedbalosťou a pažravosťou zotročil, nehľadiac na prítomnosť vonkajšej slobody, ktorá bola len zlatou prikrývkou skrývajúcou vnútorné otroctvo. A vnútorné, duchovné zotročenie muselo nájsť svoje vonkajšie, fyzické vyjadrenie, svoj symbol v vonkajšom otroctve. Kým národ prebýval v Bohom mu darovanej slobode, pokoji a blaženosti, jeho srdce obrástlo hrubou kôrou, vo vzťahu k Jedinému Živému Bohu sa zatvrdzovalo a liplo k nečistote hriechu, k pohanským modlám. V slobode ľudia odpadli od Boha a bezcharakterne pošliapovali Jeho zákon. A keď vďaka tomu padli do otroctva, vtedy sa ich zatvrdnuté srdce začalo zmäkčovať a ich myseľ sa osvietila. No obmäkčenie srdca a osvietenie mysle sa neuskutočňovalo hneď, ale postupne, veľmi pomaly. Otroci boli nútení mlčať, trpieť a spomínať. Mlčaním, trpezlivosťou a spomienkami sa srdce národa obmäkčilo, osvecoval jeho duch, a, spomínajúc sa národ poučal. Vtedy nastúpilo pokánie, s ktorým sa k Bohu zdvíhal nárek a prosba o pomoc, o vyslobodenie. Len čo začalo pokánie a nárek, v ústrety im vyšlo Božie milosrdenstvo. Strašný zákon hriechu je zmäkčovaný Božím milosrdenstvom za podmienky úprimného a plného pokánia hriešnika.

Čiže, pokánie otrokov bolo príčinou, ktorá podnietila Dávajúceho oslobodenie, Prezieravého Stvoriteľa, vystúpiť a zmeniť chod udalosti. Dve znepriatelené strany, otroci a tyrani, nikdy by svoje vzťahy nezmenili, ak by otroci nečinili pokánie, a tyrani neprekračovali svoje miery. Ale skrúšené pokánie trpiacich, na jednej strane, a prehnaná pýcha tyranov víťazov na strane druhej, podnietili Tretieho, Vševediaceho a Rozhodujúceho, zmeniť stav vecí.

Vystúpenie Tretieho bolo pre dobro skrúšeným a kajúcim sa a na záhubu pyšným a bezbožným. A tak za otroctvom nasledovala sloboda.

Tento biblický výklad zotročenia a vyslobodenia Izraela by mal pomôcť vysvetliť mongolské jarmo v Rusku a jeho vyslobodenie z neho, ako aj zotročenie Balkánskych kresťanov Turkami a ich vyslobodenie alebo aj otroctvo a vyslobodenie španielov od Maurov.

Myslím, že z toho je jasné, aká je odpoveď na otázku, od čoho alebo koho závisí vyslobodenie pokoreného národa z otroctva.

Zavisí od pokánia národa a Božieho milosrdenstva; od pokánia volajúceho k Bohu a Božiemu milosrdenstvu, ktoré mu ide naproti. Jedno je príčina vyslobodenia, a druhé sám Osloboditeľ.

²⁶ Sud 2, 18.

²⁷ Sud 3, 9-11.

Príčina sa nachádza v duši národa. Osloboditeľom je sám Boh. Ak by nebol Osloboditeľom sám Boh, nikdy by sa neozbrojení otroci nedokázali vymaniť spod jarma ozbrojených otrokárov.

Sväté Božie Zjavenie to potvrdzuje, a kresťanské národy to cítia srdcom. Avšak mnohí exegeti dejín ľudstva, ktorí nepoznajú Boha, nad ničím takým ani neuvažujú.

Čiže, je jasné, že najdôležitejšími faktormi vyslobodenia zotročeného národa sú:

1) pokánie národa a

2) Božie milosrdenstvo.

HRIECHY VODCOV SÚ PRÍČINOU VOJNY A PORÁŽKY

Knihy Kráľov a Kroník

Venovali ste niekedy pozornosť tomu, že v dobe izraelských sudcov hriechy samotného národa vyvolávali vojnu a boli príčinou porážky? Ako sa muchy zlietajú na ranu, tak aj susedné národy napádali duchovne zranený izraelský národ. Ani jedna vojna nebola vyvolaná hriechmi veľkých sudcov, lebo boli vyvolení Bohom a vyzbrojení Božou mocou. Boli to “ustanovení” ľudia pre vedenie národa, aby ho uzdravili od hriechu a následne ho vyslobodili spod jarma cudzozemcov. Inými slovami: aby ľudským dušiam vrátili ich vnútornú duchovnú slobodu, za ktorou nasleduje jej prejav, či symbol – vonkajšia sloboda. Národ najčastejšie trpel vojnovými nešťastiami v dobe izraelských kráľov pre hriechy samotných kráľov. Svojou nezákonnosťou urážali Boha, a Boh na nich posielal vojnu a predával ich do rúk nepriateľov. Pravda, boli aj ctihodní králi, no takých bolo málo, a vtedy vojna alebo nebola, alebo skončila veľkolepým víťazstvom nad protivníkom. Uvediem niekoľko príkladov.

Kráľ Saul víťazil vo všetkých vojnách dovtedy, kým bol verný Bohu a Jeho prikázaniam. Ako náhle od Boha odstúpil a začal sa radiť s veštcami, zvíťazili filistínci a zúfalý kráľ sa prebodol mečom.

Kráľ Šalamún bol až do svojej staroby múdрым a spravodlivým kráľom, preto ho neopúšťalo šťastie a nebola žiadna vojna. No v starobe zhrešil, keď robil po vôli svojim manželkám, ktoré slúžili modlám. Následkom toho bolo jeho kráľovstvo rozdelené na dve neprestajne sa hádajúce časti. „A riekol Hospodin Šalamúnovi: Preto, že sa toto stalo u teba, že nezachovávaš moju zmluvu a moje ustanovenia, ktoré som ti prikázal, odtrhnem od teba kráľovstvo a dám ho tvojmu sluhovi“²⁸. A tým sluhom bol Jeroboam, dozorca kráľovských paholkov. Šalamúnovým nástupcom v Jeruzaleme bol jeho syn Roboam. „A bola vojna medzi Roboamom a Jeroboamom po všetky dni ich života“²⁹. Kráľ Roboam „konal zlo“, vtedy ho napadol egyptský kráľ Sesak, ktorý prišiel až k Jeruzalemu, „pretože odstúpili od Hospodina“. Sesak mal veľké vojsko: tisícdvesto vozov, šesťdesiat tisíc jazdcov a „nebolo počtu“³⁰ ľudu, ktorý s ním prišiel z Egypta. Čo sa tam stalo? Podľa zákona hriechu mal byť Roboam zničený. No Božie milosrdenstvo ten zákon zmäkčilo. Prečo sa Božie milosrdenstvo prejavilo? Kvôli pokániu aj kráľa, aj kniežat. Pretože „kniežatá Izraela a kráľ sa pokorili a vraveli: spravodlivý je Hospodin“. Ako náhle sa objavilo pokánie, prišlo aj Božie milosrdenstvo. Vtedy Boh cez proroka Semaiáša riekol: „Pokorili sa, nevyhubím ich, ale čoskoro im dám záchranu... aby spoznali rozdiel medzi službou Mne a službou zemským kráľovstvám“. Sesak Jeruzalem vyplienil, no iné zlo nemohol vykonať, lebo to Pán nedopustil, pretože „v Judsku bolo ešte niečo dobré...“³¹.

²⁸ 3Kráľ (1Kráľ) 11, 11.

²⁹ 3Kráľ (1Kráľ) 15, 16.

³⁰ 2Kron 12, 2-3.

³¹ 2Kron 12.

Aj kráľ Sedekiáš robil to, čo je zlé v očiach Hospodinových. Preto Nabuchonodozor posledný raz napadol Jeruzalem, zabral ho, celé mesto aj s chrámom vypálil. Kráľ zajal Sedekiáša živého. Pred jeho očami dal zabiť jeho synov, potom mu prikázal vypichnúť oči, spútať a odvieť do Babylonu.

S Sedekiášom Judské kráľovstvo navždy zmizlo, stalo sa iba babylonskou provinciou. Tým sa skončila samostatnosť a sloboda židovského národa.

Vari nie je jasné, že:

- 1) hriechy vodcov národa sú príčinou vojny a porážky;
- 2) kvôli hriechom a nepravostiam bezbožných vodcov trpí aj národ, a štát, zbavený nezávislosti a slobody, zmizne.

U CTIHODNÝCH VODCOV JE V KRAJINE MIER A NA VOJNE VÍŤAZSTVO

Starý prorok a sudca Samuel, keď národu predstavoval Saula, prvého izraelského kráľa, Izraelu povedal: „*len neodstupujte od Hospodina, ale slúžte mu celým srdcom. A neodkláňajte sa nasledujúc modly, ktoré vám nepomôžu a nezachránia vás; lebo sú ničotné*“³².

Takže: alebo Hospodin, alebo ničota! Nič tretie sa nespomína, lebo tretia cesta, tretia zástava nie je. Vodcovia národa, ktorí uctievali Jediného živého Boha, žili podľa Jeho prikázaní, svojim vlastným životom zabezpečovali krajine mier, vtedy vojny alebo vôbec neboli, alebo ak aj boli, tak svojho nepriateľa premohli. V tom, mať Pána za svoju zástavu, spočívala cnosť ctihodných národných vodcov, sudcov, kráľov, veľkňazov, vojvodov a kniežat.

Pokiaľ kráľ Dávid postupoval pred Pánom správne, všetkých porážal, aj svojich, aj národných nepriateľov, takže každá bitka bola zároveň víťazstvom. Lebo Dávid „*nasledoval Ma celým svojim srdcom, činiac čo je spravodlivé v Mojich očiach*“³³.

V dobe kráľa Šalamúna v krajine panoval stály mier, „*a bývali Júda a Izrael v pokoji každý pod svojim viničom a pod svojim figovníkom*“³⁴.

Počas kraľovania Asu, ktorý „*robil, čo bolo dobré a správne v očiach Hospodina*“, bol v krajine mier: „*V tých rokoch nevypukla proti nemu vojna, lebo Hospodin mu dožičil mier*“³⁵. A keď Asa kvôli, takpovediac, väčšej bezpečnosti zhromaždil silné vojsko, okolo pol milióna vojakov, a krajinu opevnil baštami a pevnosťami, vytiahol proti nemu Kúšijec Zerach s vojskom tisíckrát tisíc a tristo vozov. Asa vyšiel nepriateľovi naproti, vojska sa stretli v údolí Cefata. Keď zbadal ohromné vojsko nepriateľa, Asa zúfalo zvolal k Pánovi: „*Hospodin, jedine ty môžeš pomôcť v boji medzi silným a bezmocným. Pomôž nám, Hospodin, Bože náš, veď na teba sa spoliehame a v tvojom mene sme nastúpili proti tomuto množstvu. Hospodin, ty si náš Boh, nech nie je človek mocnejší, ako Ty!*“ A Boh pomohol spravodlivému kráľovi a jeho ľudu. „*V boji proti Asovi a Júdovi porazil Hospodin Kúšijcov, takže Kúšijci ušli*“³⁶. Božia pomoc bola tak očividná, že keď sa národ vrátil domov, porozbýjal všetky modly, ktoré v krajine ešte ostali. Asove kraľovanie potom v pokoji pokračovalo ešte 35 rokov...

³² 1Kráľ (1Sam) 12, 20-21.

³³ 3Kráľ (1Kráľ) 14, 8.

³⁴ 3Kráľ (1Kráľ) 5, 5.

³⁵ 2Kron 14, 1; 5.

³⁶ 2Kron 14, 10-11.

Kraľovanie Joasa bolo pokojné, pokiaľ „*konal čo je spravodlivé v očiach Hospodina*“³⁷ a pokiaľ žil veľkňaz Jojada. Joas zhromaždil veľké bohatstvo, obnovil Boží chrám v Jeruzaleme. Ale po smrti Jojada Joas odpadol od Hospodina a spolu s hodnostármi ľudu začal slúžiť modlám. Za to ich karhal Zachariáš, syn Jojada: „*Prečo prestupujete Hospodinove prikázania? Nebude sa vám darit*“³⁸. Keď kráľ Joas počul tieto slová prikázal Božieho človeka ukameňovať. Onedlho na to proti nemu vytiahlo nevelké sýrske vojsko damaského kráľa, ktoré, keď vstúpilo do Jeruzalema, vyplienili mesto a zabili všetkých hodnostárov. „*Hoci sýrske vojsko prišlo len so skromným počtom mužov, Hospodin im vydal do moci oveľa väčšie vojsko. To preto, že opustili Hospodina, Boha svojich otcov. A nad Joasom vykonali súd*“³⁹. Veľmi vážny význam majú posledné slová. Hoci boli Sýrčania pohanmi, Hospodin ich povolal vykonať Jeho súd nad vierolomným judským kráľom. Joas potom ťažko ochorel a jeho vlastní služobníci, ktorí sa vzbúrili, ho na lôžku zabili. Tak isto dopadol judský kráľ Amasiáš, syn Joasa. Spočiatku „*konal čo je spravodlivé v očiach Hospodina*“, a Hospodin mu daroval veľkolepé víťazstvo nad Edómčanmi v Solnom údolí. Ale po vojne Amasiáš spolu s korisťou priniesol mnoho modiel a „*postavil si ich za bohov*“⁴⁰, klaňal sa im a pálil im kadidlo. Potom zaslepený začal dráždiť izraelského kráľa: „*Pod'me si zmerať sily*“⁴¹. „*To bolo od Boha, aby ich vydal do ruky nepriateľa*“⁴². Kráľ Izraela napadol Amasiáša, vstúpil do Jeruzalema a vyplienil ho. V Jeruzaleme proti Amasiášovi zosnovali sprisahanie. Ten utiekol do mesta Lachisa, no sprisahanci ho dostihli a zabili...

Či z týchto príkladov nie je jasné, že:

- 1) vďaka cnostiam ctihodných vodcov Pán národu daruje mier a blahobyť;
- 2) vďaka cnostiam vodcov Pán odvádza útočiacich na národ a daruje mu víťazstvo;
- 3) ak vodcovia vďaka svojej moci, či múdrosti, alebo bohatstvu (ktoré im daroval Boh) spyšnejú a odpadnú od Boha, Pán prísne potrestá ako vodcov, tak aj národ;
- 4) byť ctihodným vodcom národa znamená byť s Jediným Živým Bohom a vo všetkom počúvať Jeho prikázania.

SPOJENECTVO SO ZLÝM PRINÁŠA ZLO

Aké temne sú v tomto smere mysle mnohých západných vládcov! Bez hocakého počiatočného morálneho alebo duchovného odradenia, v momente nebezpečenstva, sú pripravení spojiť sa aj so samotným diablom, len aby zvíťazili. Nevenujú pozornosť ani duchovným, ani morálnym kvalitám národa, s ktorým chcú uzavrieť spojenectvo, len jeho takzvanej materiálnej pomoci, t.j. počtu vojakov, bodákov, vojenského materiálu, produkcie a finančných prostriedkov. Absolútne zabúdajú na existenciu rozhodujúcej vôle Stvoriteľa, jednoducho vojnu premenili na krvavú lotériu a vzájomný podvod. Keď Bonaparte bojoval na Východe, bol pripravený prijať aj islam, len aby zvíťazil. Na začiatku 19 str. sa Rakúsko podieľalo na oslobodení balkánskych kresťanov od Turkov, ale na konci storočia sa s snažilo s Turkami uzavrieť spojenectvo proti tým istým kresťanom. Nakoniec v Prvej svetovej vojne to spojenectvo realizovalo a spolu s Tureckom bolo porazené. Spomeňte si, ako v priebehu vojny spojenci spočiatku Turecku lahodili, aby ho dostali na svoju stranu, ale potom na neho nadávali a odsudzovali na smrť. A hneď po vojne sa niektorí z nich znovu snažili o priateľské vzťahy s Tureckom, vzájomne proti sebe intrigovali, Turkom

³⁷ 2Kron 24, 2.

³⁸ 2Kron 24, 20.

³⁹ 2Kron 24, 24.

⁴⁰ 2Kron 25, 14.

⁴¹ 2Kron 25, 17.

⁴² 2Kron 25, 20.

tajne pomáhali proti Grékom, kým nakoniec nevyvolali hrozný masaker v Anatólii, v dôsledku čoho nasledovalo vyhnanie všetkých Grékov z tohto kraja. Stačí si spomenúť na osud Arménov, ten kameň úrazu ako pre turecké šable, tak aj pre kresťanské svedomie, aby sme vyhodnotili, nakoľko je s pohľadu morálky a pravdy temná myseľ západných vládcov. Kto z nich, napríklad, uvažoval o tom, že spojenectvo so zlým prináša zlo? Naozaj na nich môžeme použiť prorocké slová, ktoré sa toľkokrát v dejinách ľudstva splnili: „*Zaslepili sa im oči a zatvrdili sa im srdcia, aby očami nevideli a srdcom nerozumeli...*“⁴³.

A že spojenectvo so zlým prináša zlo, ukážem na nasledujúcich dvoch troch príkladoch z Biblie.

Judský kráľ Asa konajúci v iných prípadoch *čo bolo dobré v očiach Hospodina*, ktorému Pán daroval veľkolepé víťazstvo nad Kúšijcami, zhrešil len raz. Zobral poklad z Božieho chrámu a podplatil ním sýrskeho kráľa Ben-Hadada z Damasku, aby roztrhol spojenectvo s izraelským kráľom a stal sa spojencom Asu. Sýrsky kráľ poklad vzal a urobil ešte niečo viac než sa od neho žiadalo. Nielenže ukončil spojenectvo s izraelským kráľom, ale hneď ho napadol a odobral mu niekoľko miest. Toto všetko Asovi neprinieslo žiadny úžitok. Poklad z chrámu bol daromne minutý. Vtedy k Asovi prišiel prezieravý Chanani a karhal ho slovami: „*Pretože si sa spoľahol na sýrskeho kráľa, a nie na Hospodina, svojho Boha, preto uniklo vojsko sýrskeho kráľa z tvojej ruky. Či nemali Kúšijci a Libyjčania mohutné vojsko s množstvom vozov a jazdcov? Keď si sa spoľahol na Hospodina, vydal ich do tvojej ruky*“⁴⁴. Keď takto pokarhal kráľa Asu, prorok dodal nasledujúce významné slová: „*Lebo oči Hospodina pozorujú celú zem, aby posilnil tých, čo sú mu srdcom plne oddaní*“⁴⁵. Potom kráľovi predpovedal: „*odteraz budeš mať vojny*“. A bolo tak.

Druhý príklad: judský kráľ Ochoziáš konal, *čo bolo zlé v očiach Hospodina*, hlavne vinou jeho zlej matky Atálie. Medzi ostatným zlom, ktoré vykonal, bolo uzavretie spojenectva s nečestným Jorámom, synom Achába. Spolu povstali proti Hazaelovi, sýrskemu kráľovi, aby dobyli Ramotu v Galaáde. Spojenci vojnu prehrali, Jorám bol ťažko ranený a s veľkou námahou prenesený do svojho mesta Jizreel. Ochoziáš sa za pochodu rozhodol navštíviť svojho raneného spojenca v Jizreeli. „*A bolo to od Boha na záhubu Ochoziáša za to, že išiel k Jorámovi*“⁴⁶. Práve vtedy proti Jorámovi povstal knieža Jehua, ktorý ho zabil a sám zaujal jeho miesto. Ochoziáš utiekol a skrýl sa v Samárii. Tam ho ale chytili, priviedli k Jehuovi a zabili.

Všetky tieto príklady jasne ukazujú, ako veľmi závisí výsledok vojny od morálnych hodnôt spojencov. Srbi to veľmi dobre vedeli a riadili sa tým v priebehu celých dejín. Táto pravda je vo vedomí balkánskych národov živá ešte aj dnes. Kráľovič Marko bol podľa tradície spojencom Turkov v ich vojne proti Rumunom. Marko povedal: nech padnem ako prvý, len nech zvíťazia kresťania! Tak sa aj stalo: kresťania zvíťazili a Marko padol.

Z uvedených príkladov nasledujú jasné závery, že:

- 1) nezákonný a zlý národ priťahuje nešťastie aj na seba, aj na svojich dobrých spojencov;
- 2) vo vojne s národmi sa deje to isté, čo aj s ostatnými ľuďmi v čase mieru, to jest spolupráca so zlým prináša všetkým spoluúčastníkom zlo;
- 3) spravodlivý Boh je vždy a všade najspoľahlivejší Spojenec tým, ktorí Ho nasledujú a modlia sa k Nemu;

⁴³ Jn 12, 40.

⁴⁴ 2Kron 16, 7-8.

⁴⁵ 2Kron 16, 9.

⁴⁶ 2Kron 22, 7.

4) žiadna vojenská sila, na ktorú sa spoliehajú bezbožníci a chamtiví ľudia, k ničomu neposlúži a nijako nepomôže.

VÝZBROJ NEPOMÔŽE

Ako nemá rozhodujúci význam množstvo vojakov, tak ho nemajú ani zbrane. Bez Božej moci a pomoci sú ľudia vo vojne bezmocní. Božia moc a pomoc je darovaná spravodlivým, nie bezbožným a bezcenným ľudom. Xerxes napadol Grécko s dvomi miliónmi vojakov a predsa bol nútený ujsť pred oveľa menším vojskom Grékov. Napoleon vstúpil do Moskvy s veľkou a dobre vyzbrojenou armádou, no z Moskvy utiekol sám, okľukami, aby si zachránil život. Turci boli vždycky lepšie vyzbrojení, než srbskí roľníci v povstaniach, no zbrane im nepomohli. Delo z čerešne sa ukázalo ako účinnejšie než z ocele, pretože za ním stála Božia moc. Na Slivnici v roku 1885 boli Srbi lepšie vyzbrojení než Bulhari, no vyhrali Bulhari. Keď si pripomenieme storočný boj Čiernohorcov s Turkami, mohli by sme si položiť otázku: boli Čiernohorci aspoň v jednej vojne lepšie vyzbrojení, než Turci? Okrem toho, pripomeňme si Nemcov v poslednej Svetovej vojne. Či neboli Nemci lepšie vyzbrojení a na vojnu lepšie pripravení, než ostatní svet? A toto všetko ich pred porážkou nezachránilo.

Sväté Božie Zjavenie nás jasne učí, že výzbroj vo vojne sama o sebe nepomáha. Čo pomáha? Absolútne pomáha len Božia moc. A Boh pomáha veriacim, čistým a spravodlivým odolať neveriacim, nečistým a nespravodlivým. Boh, aby pomohol jedným proti druhým, nepoužíva plnosť svojej moci, ktorou by v okamihu mohol zničiť všetky svety, a Jeho prostriedky sú často v očiach ľudí úplne bezvýznamné, smiešne bezvýznamné.

Napríklad.

Jozue pred smrťou židovskému národu vyrátal všetky veľké skutky Hospodina, ktoré národu vykonal potom, ako ich vyviedol z Egypta. Jozue bol svedkom všetkých zázračných skutkov Hospodina, keďže zomrel v 110 rokoch. Medzi inými spomenul aj vojnu, počas ktorej Hospodin poslal pred Izraelom sršne a takým spôsobom odohnal jeho nepriateľov.

„Tak hovorí Pán: Poslal som pred vami sršne, tie ich vyhnali spred vás a vypudili tých dvoch amorejských kráľov. Nestalo sa to tvojím mečom ani tvojím lukom“⁴⁷. Takže, výsledok vojny proti dvom kráľom nezávisel ani od množstva vojakov, ani od zbraní, ale od sršňov, t.j. od tretieho faktora, poslaného Tretím, Rozhodujúcim, Vševediacim. Za sudcu Samuela, Filištínci napadli izraelské územie. Samuel národu prikázal postiť sa a modliť Bohu. Národ ho poslúchol. A čo sa stalo? „V ten deň Hospodin spustil na Filištíncov veľké hromobitie a vydesil ich, a boli porazení pred Izraelom“⁴⁸. Ani tu nemal rozhodujúci význam počet vojakov, ani výzbroj, ale niečo tretie, nečakané, poslané Tretím, Rozhodujúcim, Vševediacim...

Teda, tam, kde nepomôže Boh, nepomôže ani výzbroj. Tam, kde pomáha Boh, tam sa aj v praku pastiera skrýva víťazstvo.

Raz, keď kráľ Hazael z Damasku bojoval s Izraelom, prorok Elizeus povzbudzoval izraelského kráľa, predpovedajúc Hazaelovu skazu. Stalo sa, ako prorok predpovedal, no Hazaelovu skazu nespôsobili ľudia, ale Boh. Tmavej noci *„Hospodin vzbudil v sýrskom tábore dojem, že počuli hrmot vozov, dupot koní a krik mohutného vojska. a povedali jeden druhému: „Izraelský kráľ dozaista najal proti nám chetitských a egyptských kráľov a chce nás napadnúť“*. Sýrčania, takto

⁴⁷ Joz 24, 12; Ex 23, 28.

⁴⁸ 1Kráľ (1Sam) 7, 10.

si vysvetliac ten hrmot a dupot „za súmraku sa rozhodli utiecť. Zanechali svoje stany, kone, osly i tábor v pôvodnom stave. Utiekli, aby zachránili svoj život“⁴⁹.

Čiže, kde nepomôže Boh, nepomôže ani veľké vojsko, ani výzbroj. V Makabejských knihách sú opísané mnohé vojny židov s kráľmi Antiochom a Ptolemaiom. Vo všetkých tých vojnách boli kráľovské vojská lepšie vyzbrojené a mali viac vojakov. Okrem toho sa u nich často nachádzali aj slony s drevenými vežami na chrbtoch, z ktorých vojaci strieľali šípy do židov. Vtedy slony s takými vežami boli rovnako nebezpečné, ako dnešné tanky. No to všetko nepomohlo svojským a bezbožným kráľom v ich boji s malým národom, ktorého duša bola inšpirovaná samotným Živým Bohom. Židia s plačom, slzami vzývali Boha, aby im v nebezpečných chvíľach pomohol. V kráľovských vojskách nastával zmätok a dávali sa na útek. Stávalo sa to často bez viditeľnej príčiny...

Za kralovania Jozafata, počas vojny s Moábcami sa stalo toto. Bojujúce vojská stáli proti sebe na kopcoch, medzi ktorými sa tiahla dolina. Obloha bola jasná, dávno nepršalo. Moábcami raz ráno pri pohľade do doliny videli krvavo sfarbenú vodu. Moábcami si vtedy mysleli, že ich nepriatelia sa v noci navzájom vyvraždili a tak sa vrhli vpred, no padli do skrytej pasce a boli pobití⁵⁰.

Hľa, aké malé a nepatrné veci niekedy slúžia ako prostriedky vo vojne Bohu Zástupcov za tých, kto sa pred Ním chveje a klania sa Mu, a proti tým, kto sa spolieha nie na Neho Všemocného, ale na svojich vojakov, svoje zbrane a svojich spojencov.

Z týchto príkladov sú jasné nasledujúce závery:

- 1) ten, kto v svojej pýche zabudne na Hospodina, začne sa spoliehať na svoju výzbroj, ten utrpí hanebnú porážku a zahynie;
- 2) ten, kto sa v pokore srdca nespolieha na svoju výzbroj, ale kajúcne prosí Boha o pomoc, ten so slávou víťazí;
- 3) Boh pomáha pokorným a veriacim proti pyšným a neveriacim;
- 4) z pohľadu ľudí Boh často používa nepatrné prostriedky, aby pyšných a neveriacich porazil.

AKO JE VÄČŠIE VOJSKO PORÁŽANÉ MENŠÍM

Jozue, veľký vodca izraelského národa, sa pred svojou smrťou obrátil k svojmu národu a riekol nasledujúce prorocké slová: „*Jediný z vás ich bude prenasledovať tisíc, lebo Hospodin, váš Boh, sám bojuje za vás, ako vám hovoril. Preto sa dôkladne snažte milovať Pána, svojho Boha*“⁵¹.

Toto proroctvo sa v dejinách izraelského národa splnilo mnohokrát, ako za čias sudcov, tak aj v časoch kráľov, a neskôr v časoch Makabejcov. Uvediem len jeden ohromujúci príklad z doby sudcu Gedeona, ktorý jasne a zrozumiteľne objasňuje, ako a prečo môže malé vojsko premôcť neporovnateľne početnejšieho nepriateľa.

Izrael bol v časoch madiánskeho otroctva veľmi zbedačený. Medzi útlakmi, ktoré spôsobovali tyrani dobyvatelia zotročenému ľudu, bolo aj toto: len čo Izrael zasial na svoje polia, prichádzali Madiánci a Amalekiti, „*nahrnuli sa, ako kobyľky*“ na polia; prichádzali s ťavami, dobytkom, stanmi a „*zničili úrodu zeme*“, pustošiac ju. V neľahkých chvíľach si hriešni izraeliti spomenuli

⁴⁹ 4Kráľ (2Kráľ) 7, 6-7.

⁵⁰ 4Kráľ (2Kráľ) 3.

⁵¹ Joz 23, 10-11.

na Boha a v zúfalstve k Nemu volali. Pán sa zľutoval, zjavil sa Gedeonovi a prikázal mu národ Izraela zbaviť Madiáncov. Gedeon bol obyčajným roľníkom a v tej dobe pracoval na svojom poli. Gedeon v svojej prostote odvetil Pánovi: „*Ako mám zachrániť Izrael?*“ Pán mu povedal: „*Ja budem s tebou, a Madiáncov porazíš ako jedného muža*“⁵².

Opatrný Gedeon neveril, že taká veľká úloha môže byť zverená roľníkovi z najchudobnejšieho kmeňa Manasesa, najmladšiemu z domu svojho otca. Gedeon preto žiadal o znamenie, a keď ho dostal, predstúpil pred ľud. Vďaka jeho úsiliu sa hneď zhromaždilo 32 000 bojaschopných ľudí. Vtedy mu Pán povedal: „*Ludu, ktorý je s tebou, je príliš mnoho, keď mám dať Madiáncov do jeho ruky! Ved' by sa potom Izrael vychvaľoval proti mne: "Vlastnou rukou som sa zachránil"*“⁵³. Pán prikázal ľudu vyhlásiť: „*Kto je bojzlivý a nesmelý, nech sa vráti*“⁵⁴. Čo sa stalo? Nie viac, nie menej, ako 22 000 ľudí vojsko opustilo a vrátilo sa domov. S Gedeonom ostalo len 10 000 ľudí. Ale aj tento počet sa pre Pána Zástupov zdal byť príliš veľký. Preto Pán Gedeonovi prikázal odvieť vojsko k potoku a pozeráť, kto ako bude piť vodu. Jedni začali piť tak, že si vodu čerpali dľaňou, druhí si kľakli, nahli sa a pili rovno z potoka. Pán Gedeonovi prikázal vziať do vojny prvých a ostatných prepustiť. No prvých, ktorí pili z dlane, bolo len 300 ľudí. Pán povedal: „*S tristo mužmi, ktorí chlípali vodu dľaňou, vás zachránim a vydám ti Madiáncov do rúk*“⁵⁵. A Madiáncov bolo veľa, ako kobyliek: „*ich ťavy sa nedali spočítať, bolo ich ako piesku na morskom pobreží*“⁵⁶. A 300 ľudí dostalo od Boha úlohu poraziť také množstvo nepriateľov!

A čo Gedeon urobil so svojim malým oddielom? Každému vojakovi dal do ruky trúbu a prázdnu nádobu s fakľou. Keď pristúpili k tábore Madiáncov všetci vojaci zatrúbili a rozbili nádoby. Tristo trúb znelo ako jedna, a tristo fakieľ zasvietilo zo všetkých strán; Madiánci sa vyľakali, ich ťavy pobežovali po tábore; v tmavej noci jeden vojak nepoznal druhého, mečmi sa oháňali naslepo. A tak, kým jedni sa navzájom zabíjali, ďalší utekali z tábora, no aj tak všetkých dostihla smrť. Víťazstvo Gedeona bolo úplne. Po ňom nasledovalo vyslobodenia Izraela spod jarma Madiáncov.

V súvislosti s tým mi dovoľte pripomenúť niečo z dejín oslobodenia balkánskych kresťanov od Turkov. Oslobodzujúca vojna bola začatá srbskými roľníkmi pod vedením tiež roľníkov Miloša a Karageorgia. Tá vojna mala niečo spoločné s vojnou Gedeona. Vo všetkých veľkých bitkách bolo srbských vojakov menej než tureckých. Raz bolo u Miloša v porovnaní s Turkami smiešne malé vojsko. Miloš sa v noci, pred samotnou bitkou, modlil Bohu, svojim vojakom prikázal do zeme zabodnúť veľké množstvo kolov obalených listím, handrami a šatami tak, aby sa všetko z diaľky podobalo na ľudí, na nastúpených vojakov. Keď zavčas rána Turci pozreli, a keď videli „mnohopočetné“ srbské vojsko ostali zmetení. Miloš vtedy porazil početnejšie turecké vojsko.

Z týchto biblických príkladov sú jasné nasledujúce poučenia:

- 1) nespravodlivého sprevádza strach, spravodlivého statočnosť;
- 2) nie veľkosť vojska rozhoduje výsledok vojny, ale Boh;
- 3) plnia sa prorocké slová: „*Jediný z vás ich bude prenasledovať tisíc, lebo Hospodin, váš Boh, sám bojuje za vás*“.

⁵² Sud 6, 16.

⁵³ Sud 7, 2.

⁵⁴ Sud 7, 3.

⁵⁵ Sud 7, 7.

⁵⁶ Sud 7, 12.

TEDA, AKÉ SÚ PRÍČINY BUDÚCEJ VOJNY

Prelistujúc tie stránky svätej knihy, na ktorých sa nachádza jediná presná filozofia vojny, a v ich svetle preskúmajúc posledné vojny, môžem zodpovedať otázku aké budú príčiny budúcej vojny.

Od kvality nášho sveta závisí, či vojna bude alebo nebude. Ak sa bude Bohu páčiť náš život v dobe mieru, tak samozrejme vojna nebude. Ó, keby to tak bolo! No svet bez Boha je kolískou vojny. Vo svete sa množia a rastú bacily vojny, a keď sa dostatočne rozmnožia a vyrastú, tak vojna je nevyhnutná. Či ju chceme alebo nie – nedá sa jej vyhnúť.

Nepredpovedám, že vojna sa začne vraždou misionára či konzula, alebo zločinným potopením lode susedného štátu, či zásahom do nezávislosti a majetku hocakého národa. Vojna sa môže začať akoukoľvek udalosťou. Ale to nás nezaujíma. Toto nie je dôležité, keď ide reč o príčinách vojny. Je to len dôvod či signál k vojne, ktorá priebežne v dobe mieru, dlho dozrievala – tu približujúc, tu odďaľujúc moment svojho začiatku.

Príčiny budúcej vojny sú už nami zdedené z poslednej vojny... Začali sa kopíť hneď po prvej mierovej konferencii, na ktorú boli pozvané bojujúce strany. Ale ani modlitbou, ani vzdaním vďaka nebol pozvaný ten Tretí, Vševediaci, Rozhodujúci faktor, bez ktorého nie je ani víťazstvo ani prehra. Priebeh konferencie bol napätý a bolestivý, ako mučenie.

Vo vojne si ľudia na Boha spomenuli a volali Ho na pomoc. No len čo sa vojna skončila, ľudia Boha zo všetkého odstránili. Preto sa na konferencii hovorilo viac o vojnových stratách, než o mieri. Nebolo na nej Božie požehnanie, preto bol uzavretý taký mier, ktorý, premeniac celú zem na nejakú fabriku vojny, začal neúnavne, všetkými silami a celým majetkom národov slúžiť budúcej vojne. Spojenci nadiktovali podmienky mieru a ako sa im zachcelo, rozdelili si majetok porazených. A mali z toho majetku úžitok? Porazeným zakázali mať vojsko a zbrane, no seba to dovolili. Prečo to dovolili sebe a iným nie? Možnože porazeným silou vzatý majetok, ak nie dnes, tak zajtra, pôjde alebo už šiel na posilnenie vojenskej moci a prípravu novej vojny. Taký majetok nie je požehnaný! Najväčšie šťastie porazených národov spočíva v tom, že majú zviazané ruky a nemôžu míňať peniaze na výzbroj pre budúcu vojnu. Nemali by ľutovať, že museli odovzdať svoje zlato "víťazom". Lepšie je ho dať susedom, než hodiť do úst Marsovi. Najväčšie nešťastie spojencov je v tom, že nepriateľovi vzatý majetok použili na vojenské účely. Ľudsky povedané, je to pomsta toho Tretieho, ktorý nebol na mierovú konferenciu pozvaný. Hľa, čo znamená robiť niečo bez Božieho požehnania! Zároveň to znamená hneď po požiari znovu miesto polievať benzínom.

Medzi príčinami, ako minulých, tak aj prichádzajúcich vojen, je hlavnou a základnou príčinou bezbožnosť a odpadnutie od jediného Živého Boha. „*Bezbožní nemajú pokoja, hovorí Pán*“⁵⁷. Mnohí kresťania Európy a Ameriky, ktorí sa počas vojny ponáhľali do chrámu, po vojne začali od viery v Boha odpadáť, ich vzťah k náboženstvu ochladol. Keď im to pripomeniete, ironicky namietnu, že náboženstvo už nie je moderné. Ako to? Či je možné hovoriť o modernosti alebo nmodernosti reálnosti? Veď Boh je najvyššia Skutočnosť vyvýšená nad všetko to, čomu sa hovorí realita. Ako to, že viera v Boha, ktorá bola pred desiatimi rokmi živým a nevyhnutným putom so skutočnosťou, je zrazu nmoderná? Neverenie v Boha znamená vieru v neskutočnosť, v chiméru. Aký osud čaká národ s veľkým počtom neveriacich, jasne vidíme vo svätom Božom Zjavení. „*Bezbožní nemajú pokoja*“ hľa, čo je ich osudom, čo je im písané. A ak tú bezbožnosť neodstránia, vojne sa nevyhnú. Neveriaci človek už tým, že neverí, koná nevítané pred Božím zrakom. Neverenie je urážaním Stvoriteľa, Vládcu všetkého; pohrdanie Pánom Ježišom Kristom a opätovné ukrižovanie toho, v mene ktorého sú pokrstené kresťanské národy, ktoré Mu krstom

⁵⁷ Iz 48, 22.

prisahali vernosť. Akákoľvek urážka Boha, ak sa z nej ihneď nečiní pokánie, vyvoláva nešťastia, napríklad: sucho, povodne, choroby, nepokoje, rôzne krízy, spoločenský úpadok, a ako korunu všetkého, vojnu. Toto nie je poverčivosť národa, ale fakt daný aj Zjavením, aj samotným životom. Poďme ďalej. Za bezbožnosťou alebo neverením nasleduje klaňanie sa modlám. Hneď, ako sa človek zriekne Boha, pustotu v svojej duši začína zaplňať niečím iným, čomu sa klania, ako vyššej skutočnosti, vyššej hodnote. Jediného Boha odpadlík zamieňa za množstvo modiel. Ani jeden modloslužobník sa nikdy neklaňal iba jednej modle. Modloslužba vyvoláva v ľudskej duši chaos, no viera v jediného Boha do duše vlieva harmóniu prostoty, jasnosti a istoty. Keďže je možné pochopiť súčasný duchovný chaos veľkej väčšiny vzdelaných Európanov a Američanov a pretože je možné vymenovať ich najťažšie duchovné neduhy, dnes majú päť hlavných modiel (idolov), ktorým slúžia:

- 1) matéria;
- 2) vlastné ja (ego);
- 3) imperializmus;
- 4) nácia;
- 5) kultúra.

Poďme poporiadku.

Hoci sa hovorí a píše, že filozofický materializmus, otravujúci ducha Európy celé 19. storočie, zomrel, je jasné, že ostal po ňom materializmus prakticky. Ohavný potomok obludy! Matéria ako cieľ zamerania a námahy človeka je pre mnohých Európanov a Američanov niečím, čo je hodnotné samo o sebe, buď je to matéria v podobe zeme, peňazí, vecí alebo pôžitku, ktorý z toho všetkého pramení. Nekonečnú ľudskú túžbu vlastniť materiu pre svoje potešenie môžeme postaviť, jej silou, len proti nekonečnej túžbe po Bohu ozajstných kresťanov a duchovnej radosti, ktorá od Boha vychádza. Ľudia, ktorí stratili schopnosť vidieť a cítiť Boha, sú odsúdení klaňať sa materiálím, ako modle; sú odsúdení slúžiť jej všetkými silami, celou myslou a celým svojim srdcom. Pretože mnohí túžia vlastniť ten istý materiálny predmet, medzi ľuďmi sa nevyhnutne objavuje závisť, zloba, nenávisť, vzájomne trenie a boj. Toto všetko spolu je tými bacilmi vojny, ktoré, keď sa rozmnožia, môžu organizmu spôsobiť zápal, čiže vojnový požiar.

Imperializmus vidinami ovládol nie len veľké, ale aj malé národy a ľudí. Predstavuje zmocnenie sa cudzej zeme kvôli moci, obchodu, čiže kvôli materii. Ako legendárny Zeus zrodil Vulkána, tak aj z európskeho materializmu vzišiel európsky imperializmus. V podstate, čím bol Zeus medzi pohanskými bohmi, tým je imperializmus medzi súčasnými modlami. Pretože u mnohých národov úsilie o imperializmus nepozná hraníc, no krajiny majú hranice, niet divu, že sa medzi národmi objavuje vzájomná závisť, nenávisť, trenice a boj. Toto všetko sú tie isté bacily, ktoré nevyhnutne spôsobujú vojnový požiar.

Nácia, ako aj ostatné modly, nemá miesto pre Boha. Často stretávame ateistov, ktorí sú zároveň horlivými nacionalistami. Súčasný nacionalizmus môže veľmi ľahko prejsť do imperializmu a je jeho neoddeliteľnou súčasťou. Vo svojich ohavných formách nepredstavuje ani tak lásku k vlastnému národu, ako pohrdavú nenávisť k svojim susedom, čo je, samozrejme, odporné pred tvárou Stvoriteľa všetkých národov.

Vlastné “ja“, povýšené na stupeň modly, takmer neprestajne sprevádza všetkých ľudí. Zamenilo Boha, ako u tých, ktorí veľa chcú a veľa majú, tak aj u tých, ktorí veľa chcú, no málo alebo vôbec nič nemajú. Je jasné, že každý, kto postaví do centra miesto osobného Boha svoju osobu, hľadá pre svoju modlu chrám, prívržencov a bohatstvo, to jest takú matériu, aby svoju modlu obklopil leskom božstva. Tento druh modloslužby sa najviac prejavuje v boji strán európskej inteligencie, v boji o prvenstvo, moc a bohatstvo. Charakteristickými vlastnosťami tejto modly sú pýcha, samolúbošť a nevyberavosť prostriedkov. A keďže sa v tom zbesilom boji zabúda na Boha a Jeho zákon, jediný spoľahlivý spôsob, ako vytriezviť, slúži vojna.

Kultúra je tou najviac nezmyselnou modlou našich dní. Odstrániac Boha, jediného inšpirátora a prapríčinu vznešenej kultúry duše a tela, neveriaci ľudia začali zbožšťovať diela svojich rúk, to jest to, čo označujú jedným slovom – kultúra. Zbožšťovanie ľudskej tvorby je tou najväčšou “ohavnosťou pred Bohom“. Boh svojim zákonom prísne zakázal zbožšťovať Jeho stvorenia, výtvary, medzi ktorými je to najviac bezvýznamné oveľa dokonalejšie než najdokonalejšia ľudská kultúra. Ako ďaleko sú diela ľudských rúk od Božích stvorení! A pretože je kultúra závislá na vyššie spomenutých modlách, zvlášť na materii, tak aj ona prispieva k množeniu bacilov vojny, ktoré skôr či neskôr vyvolajú zápal.

Z týchto piatich modiel môžeme dve nazvať nezmyselnými a tri pokryteckými. Nacionalizmus a kultúru nezmyselnými, lebo vidia iba seba, robia si reklamu; a materializmus, imperializmus a egoizmus pokryteckými, lebo sa pretvarujú a klamú, prikrývajú sa inými menami. Povediac jazykom Dostojevského, všetky tie modly by sme mohli nazvať démonmi (besmi). Všetky tie modly, pravda, boli kedysi ozajstnými hodnotami a znovu by sa takými mohli stať, ak by boli posvätené vierou v jediného Živého Boha a preniknuté duchom Božieho zákona. Inými slovami, keď sú absolútne podriadené Bohu a slúžia pre oslávenie Jeho mena.

Matéria je daná Bohom ľuďom preto, aby im slúžila, a nie preto, aby panovala nad ich dušami.

Uskutočniť ideu impéria Boh dáva najviac obdareným národom s cieľom slúžiť slabším a menej obdareným; ako silný brat pomáha slabšiemu.

Nácia (národ) je nádherné a spravodlivé, hoci ohraničené pôsobisko pre slúženie Bohu a ľuďom.

Vlastné “ja“, teda rozumnú dušu, Boh daroval každému človeku preto, aby ju službou a láskou učinil maximálne podobnou Jemu, svojmu Stvoriteľovi.

Boh do človeka vdýchol snahu o kultúru preto, aby prostredníctvom nej ľudská duša prejavila svoje panovanie nad svetom matérie ako aj svoju oddanosť a slúženie Bohu. Takým spôsobom, všetky tieto hodnoty by mohli získať anjelský obraz prostredníctvom tej služby a lásky, ktoré nám prikázal Pán Ježiš Kristus. Ale, ako sa kedysi od Boha odpadnutí serafín, zvaný Lucifer, stal diablom, tak sa aj tieto hodnoty bez Boha stali modlami, besmi.

Všimnite si, že presýtenie tými modlami ľudí privádza k lenivosti, skazenosti, rozkladu, odporu k všetkému, slabomyseľnosti a samovražde; a nespokojnosť vedie ku krajnej ľútosťi, závisťi, reptaniu, nehanebnosti, hocakému násiliu a nakoniec, opäť samovražde. V oboch prípadoch tie modly dýchajú nenávisťou a pohrdaním krotkým a dobrým Pánom Kristom, teda privádzajú k vojne...

Hovoril som len o kresťanských národoch. Nie bezdôvodne. Veď to oni viedli predchádzajúcu Svetovú vojnu, a oni pripravujú novu. V priebehu posledných 150 rokov, od čias, keď Európu ovládla bezbožnosť, európske národy bojovali oveľa viac, než zvyšok sveta. Vojna bola Božím

bičom, pre poučenie nerozumných. No nerozumní sa nepoučili. Padajú stále hlbšie a hlbšie, letia do priepasti... Tí, ktorí boli Bohom vybraní, aby boli "soľou a svetlom", stratili svoju moc a pomasli. A aj keď sa chvália, že sú soľou zeme a svetlom sveta, nikto im viac neverí. Ani India, ani Čína, ani Afrika nepozierajú viac na bielych ľuďoch, ako na soľ a svetlo zeme, považujú ich za úbohých a tmú. Zo všetkého povedaného je zrejmé, že:

- 1) príčiny budúcej vojny spočívajú v odpadnutí od Boha a modloslužbe kresťanských národov a ich vodcov;
- 2) tieto príčiny sú totožné s príčinami vojen, kvôli ktorým trpel a zhynul Izrael, ktorý kedysi bol soľou a svetlom sveta;
- 3) tie príčiny musia byť rýchlo zničené pokáním a vrátením sa k Bohu, lebo celý rad budúcich vojen, nepochybne, privedie k záhube kresťanské národy, no nie samotné kresťanstvo.

KTO ZVÍŤAZÍ V BUDÚCEJ VOJNE

Všetky vojny, od počiatku do konca dejín sú biblické, to znamená, že všetky sú závislé od živej, aktívnej a všemocnej vôle Tretieho, Neviditeľného a všetko Rozhodujúceho; všetky vychádzajú z hriechnosti oboch strán alebo jednej z nich; všetky vznikajú na základe biblického zákona príčinnosti a končia tak, ako im prisúdi Večná, Neomylná Spravodlivosť. India bola kultúrnejšia než hordy Akbara, aj tak bola nimi porazená. Rím bol kultúrnejší než Geiserich a Atila, no bol nimi porazený. Byzancia bola omnoho kultúrnejšia než Turci aj tak utrpela porážku, Španielsko bolo tiež kultúrnejšie než Maurovia a bolo nimi dobité. Anglicko bolo kultúrnejšie než Amerika, no pred 125 rokmi sa Amerika oslobodila. Rakúsko bolo kultúrnejšie (v európskom význame) než Srbsko a predsa padlo. Rusko prehralo vojnu s Japonskom, hoci bolo početnejšie čo sa týka počtu obyvateľov. Vo svetovej vojne bolo Nemecko lepšie vyzbrojené než Francúzsko, a predsa sa muselo stiahnuť z Paríža a zložiť zbrane.

Preto môžeme s istotou povedať, že vyhrá tá strana, ktorej dá víťazstvo Božia vôľa. Z Bohom zjaveného v Písme je jasné komu Boh daruje zvíťaziť. Je to jasné aj z príkladov všetkých vojen v dejinách ľudstva, ak ich budeme skúmať vo svetle Svätého Písma. Jednoducho: Božia vôľa dá zvíťaziť tomu, kto má jasnú a pevnú vieru v Boha a plní Jeho zákon. Národ, ktorý odpadol od Boha a je bohaprázdnym, bude porazený, aj keby ho bolo, ako listia v lese. Bohaprázdnym a od Boha odstúpiacim vodcom národa nepomôžu ani ich um, rozpočet, vojsko, kultúra, výzbroj, diplomacia, výrečnosť, alebo hocčo iné materiálneho charakteru. Národ, ktorý spolu so svojimi vodcami ostane verný Pánovi Ježišovi Kristovi (stále hovoríme o kresťanských národoch) bude pred vojnou ochránený, alebo z nej vyjde ako víťaz, nezávisle na svojej početnosti, kultúre a výzbroji.

Pýtate sa, či sa nájde taký národ v Európe či Amerike? Do veľkej vojny ho bolo možné nájsť medzi malými, bývalými podrobenými kresťanskými národmi. A po vojne, či nevidíte, že po vojne sú všetky národy vo svojej zlobe rovnaké? Neviera a dnešné modlárstvo bielych bolo vyliate ako ohnivá rieka na všetky svetové strany, a preniká nie len do malých patriarchálnych národov, ale aj do Ázie, Afriky a Oceánie. „Kultúru opíc a smradľavých plynov“, ako nazývajú našu kultúru známy myslitelia Ázie, tak nenávidenú a zosmiešňovanú národmi inej kultúry, si teraz začínajú osvojovať. Prečo tie národy inej, neegoistickej, mierumilovnej kultúry prijímajú kultúru európsko-americkú, ktorú nenávidia, ktorej sa smejú? Preto, prečo aj Dávid bez svojho meča porazil Goliáša a zabil obra jeho vlastným mečom. Národy neeurópskej kultúry sa začali náhlivo vyzbrojovať európskou, aby sa pred Európou bránili, a tiež aby (je to ich úprimné želanie) pri vhodnej príležitosti odsekli jej hlavu jej zbraňou. Bez ohľadu na to, koľkokrát India, Japonsko, Čína a Egypt hovorili o európskej kultúre, vždy ju odsudzovali. Preto sa ponáhľajú

osvojiť si vojenskú kultúru Európy, aby s ňou mohli bojovať a tak sa jej pomstiť. Je to jediná odpoveď. Pravdaže, mýlia sa, keď si myslia, že európska kultúra je väčšou garanciou víťazstva, než ich vlastná. Zabúdajú, ak to vedeli, že víťazí nie tá či iná kultúra, ale pravda a spravodlivosť. Kultúra v čase vojny sa rovná nule. Avšak, tie národy neberú do úvahy Tretieho, Neviditeľného, všetko Rozhodujúceho. Dobré, dajme tomu, že oni poeurópsťení nad Európou zvíťazia. Čo sa stane? Nestane sa to, že malá Európa zmizne z povrchu zeme a namiesto nej sa objaví väčšia? Dosiachnu tým niečo? Myslím, že stratia. Ale kto dnes bratov z Ázie poučí a presvedčí ich, že je pre nich lepšie znášať tyraniu Európy, než sa im samým stať tyranmi? Počúvnu nás, keď nechcú počúvať to, čo im o tom hovoria ich duchovní vodcovia Krišna, Budha, Konfucius a Lao-C'?

Vzali sme do úvahy Áziu, a robíme to preto, že ak Boh ani v Európe, ani v Amerike nenájde ani jeden hodný národ bielej rasy, tak v prípade vojny dá víťazstvo jednému z Ázijských národov...

Malé krajiny: Srbsko, Rumunsko, Česko a Poľsko boli skôr víťazmi než veľkými. Vyslobodenie z otroctva ich takými urobilo. Ale pretože aj títo bývalí otroci, ktorí mali ostať ako najoddanejší a vďační Bohu, sa začali s tragikomickým náhlením radiť do európskeho organizmu nakazeného neverením a modlárstvom, tak v skutočnosti je v Európe veľmi ťažko nájsť čisté ruky, ktoré by mohli prijať víťazstvo z prečistých rúk Božích.

Nebude na tom nič divné, ak pri ďalšom konflikte kresťanských národov Boh privedie svojho služobníka, povedzme, Čínu alebo Japonsko, aby potrestal kresťanské Judo a Izrael (Európu a Ameriku).

Pravda, toto všetko je hypotetické, a nie len v očiach ľudí, no hlavne pred samotným Bohom. Víťazstvo v budúcej vojne je podmienené pokáním. Zvíťazí ten národ, ktorý bude povolaný do vojny Božou prozreteľnosťou a učiní pokánie skôr než iní, bude vzývať Boha a napraví svoje hriechy...

Pýtate sa, čo by sa stalo, keby sa kajali všetky kresťanské národy? Kto by potom vyhral? Vtedy by vyhrali všetci, také víťazstvo by bolo najbrilantnejšie, lebo vtedy by nebola vojna. Lebo tak, ako kvalita ľudského ducha podmieňuje víťazstvo, tiež podmieňuje aj samotnú vojnu. Ó, aké by to bolo pre ľudstvo šťastie, keby sa všetci kajali a všetci zvíťazili! Ale, hoci nie je nič ľahšie a spásonosnejšie než pokánie, dnešní ľudia si vybrali ťažšiu a pre nich najničivejšiu cestu. Preto ich postihne to najťažšie a pre nich najničivejšie nešťastie, a máte také isté právo obávať sa o svoju krajinu, ako my o svoju. Americký národ spyšnel úspechom v Svetovej vojne a Európu nechce, pohŕda ňou. A nie len Európou, ale celým svetom. Opovrhovaní obvykle majú výhodu pred opovrhujúcimi.

V čase keď u iných víťazných národov je pýcha z víťazstva zmäkčovaná ich chudobou, Amerika sa pýši nie len svojim víťazstvom, ale aj bohatstvom.

Vojna sa nemusí bezpodmienečne začať tam kde to čakajú. Vyhasnuté sopky stále dymia a nové už začínajú pôsobiť. Skôr než sa rozhorí požiar svetovej vojny, uskutoční sa niekoľko hrozných stretov medzi dvomi alebo tromi národmi. Mnohé víťazstva budú pyrrhové, čiže, suma sumárom sa ukáže, že sa rovnajú porážke.

Z hore uvedeného je jasné, že:

- 1) v nasledujúcej vojne národy, ktoré sa pred Bohom pýšia najviac, budú aj najviac trpieť;
- 2) v budúcej vojne je už víťazstvo podmienené pokáním a vrátením sa ku Kristovi;

3) ak sa ani jeden kresťanský národ nebude kajat' a nevráti sa ku Kristovi, centru svojho života a duši, tak Boh dá víťazstvo nekresťanským národom Ázie.

SPLNENIE PROROCTIEV O VOJNÁCH

Dovoľte, aby som vám ešte prečítal niekoľko strán zo Svätého Písma. Svätí Boží proroci jasne videli, že na bezbožných ľudí a na celé národy Boh zosiela vojny, ako na nich zosiela mor, hlad, sucho, zemetrasenia, invázie húseníc a kobyliiek a iné nešťastia, ktoré mali bezbožných priviesť k rozumu a vrátiť ich k Bohu.

„Napadal som vás obilnou hrdzou a sneťou; množstvo vašich záhrad a viníc, vaše figy a olivy požrali húsenice; a predsa ste sa neobrátili ku Mne, hovorí Hospodin. Poslal som na vás mor ako v Egypte, pobil som vašich mládencov mečom... a predsa ste sa neobrátili ku Mne, hovorí Hospodin“⁵⁸.

Všetky tieto nešťastia už Európu postihli, ale ona sa “neobrátila k Pánovi“, a hoci si zasluhuje vojnu, stále ešte hovorí o miery. *„Bezbožní nemajú pokoja, hovorí Hospodin“⁵⁹*. Tak oni, bojujúc proti Bohu svojimi hriechmi a bezprávím, tento svet poškvŕňujú. *„Lebo kráľovstvo hlupákov ich usmrtí a ľahostajnosť bláznov ich zničí“*.

Sodoma a Gomora neboli zničené vojnou, ale pokojom – pokojom bez Boha. *„Lebo som odňal od toho ľudu svoj pokoj, hovorí Hospodin“⁶⁰*. Prečo dobrotivý Boh odňal pokoj od národa? Preto, že *„svojimi ústami hovoria so svojim priateľom o mieri, v srdci však chystajú lesť. Či ich nemám za to potrestať?“⁶¹*. Pre ich dvojtvárnosť a pokrytectvo *„hodené budú tela ľudí, ako hnoj na pole, padnú, ako snopy za žencom, a nebude ich mať kto pozbierať“⁶²*.

Vodcov kresťanských národov ovládlo pokrytectvo, síce hovoria o miery, no vzápätí jeden proti druhému uzatvárajú tajné dohody. Každá taká dohoda znamená vojnu. *„Bezbožníkov odovzdám meču, hovorí Hospodin“⁶³*. Odovzdal predtým, odovzdá aj teraz.

Svojimi nezákonnosťami sa kresťanské národy stali omnoho horšími než nekresťanské, ktoré sa pevne držia svojich božstiev, pretože medzi kresťanskými národmi sa vedie nie len propaganda proti Pánovi, ale priam otvorený “hon“ na Neho. Presne tak to bolo aj u židov pred ich skazou. Ich susedia, modloslužobníci boli svojim modlám verní, no židia Boha odvrhli, pošliapali Jeho zákon. Boh ich trestal, ale oni stále ostávali pri svojej bezbožnosti a pokračovali robiť zverstvá. Preto prorok zvolal: *„Hospodin.. biješ ich, no necítia bolesť; ničíš ich, no nechcú sa poučiť; tvár si zatvrdili väčšmi ako kameň, a nechcú sa obrátiť“⁶⁴*.

Či Boh nebičoval kresťanské národy, ten nový Izrael, no tiež nepocit'ovali bolesť? Či ich neničil morom a vojnou, ale z ničoho sa nepoučili? Keď ich postihovali nešťastia, vzývali Boha, a On, odpustiť im, zoslal im mier; potom znovu začali hrešiť, a On, potrestal ich, poslal im vojnu...

Boh nie je človek, ktorý nevie, Boh vie, že človek sa v nešťastí obracia k Pravde; aj preto Boh posielal nešťastia. V mieri a hojnosti sa ľudia stávajú bezbožníkmi a egoistami; aby vytriezveli,

⁵⁸ Am 4, 9-10.

⁵⁹ Iz 48, 22.

⁶⁰ Jer 16, 5.

⁶¹ Jer 9, 7-8.

⁶² Jer 9, 21.

⁶³ Jer 25, 31.

⁶⁴ Jer 5, 3.

Boh posielal nešťastie. Odtiaľ pochádza príslovie: „Kým sa neozve hrom, mužik sa neprežehná“. „Pre môj dom, ktorý je pustý, kým každý z vás beží do svojho domu. Preto vám nebo nedáva rosy a zem nevydala svoju úrodu. Privolal som sucho na zem“⁶⁵. Keď nepomohlo malé nešťastie, Boh poslal vojnu. „Od meča zomrú všetci hriešnici z môjho ľudu, ktorí hovoria: Neprivedie na nás a ani nepripraví toto nešťastie“⁶⁶.

Ako teraz hovoria v Európe a Amerike: “Nepríde také nešťastie!” Medzi tým ho však už pozvali a pripravujú mu hostinu, ktorá bude stáť miliardy a miliardy zlata, ktorým sa vojna platí. Všade je počuť rachot príprav na vojnu, lebo všade sa vedie vojna proti Kristovi.

Akými hriechmi sa Izrael zaťažil a čím si privolal záhubu? „Zhromaždíte sa na vrchy Samárie a všimnite si veľké vyčíňanie v nej a utláčanie v jej strede. Nevedia konať správne, hovorí Pán; násilím a rabovaním hromadia poklady v svojich palácoch. Preto hovorí Pán Boh: Nepriateľ obklúči krajinu a pozbaví ťa sily, budú vyplienené tvoje paláce“⁶⁷.

Nepokoje, násilie, drancovanie!

Pozrite na Európu, v ktorej dnes prinášajú obety veľkému idolu, kultúre, a povedzte, nevrátili sa časy Samárie?

Takto je vojnu potrebné analyzovať a uvažovať o nej.

EVANJELIUM A VOJNA

Teraz zatvoríme knihy Starého Zákona a otvoríme Nový Zákon.

Generál, počul som vašu otázku: „Bol Spasiteľ za vojnu alebo proti nej?“

Odpustite, ale táto otázka sa podobá inej: „A matka, je za alebo proti prútiku pre svoje dieťa?“

Ani jedna rozumná matka nepoužije bez vážnej príčiny prút ako prostriedok trestania. No ak pre poučenie vyčerpá všetky prostriedky, vtedy pristupuje k náprave dieťaťa s pomocou prútu. Nie zo zloby, ale zo znepokojenej materskej lásky, aby jej dieťa nechybilo; aby nakoniec aj ďalšie deti nešli po nesprávnej ceste. Vy ste nevideli, ako po takom treste plačú spolu dieťa aj matka? Matka plače zo súcitu a svojimi slzami sa snaží dieťa utešiť. Možno ste videli niečo iné, viac dojímavé, keď sa po prúte dieťa smeje a plače iba mama. Ó svätá materská láska! Kto z nás už v zrelom veku nedobrorečí svoju matku za to, že ho v detstve trestala? Kto v materskom treste nevidí ešte väčší dôkaz jej starostlivej lásky?

A vojna nie je ničím iným, ako prúty, ktorými Boh chce zachrániť svoje deti pred definitívnou záhubou. Božia láska je neporovnateľne väčšia než materská a, pravda, Pán dopúšťa trest len z dôvodu starostlivej lásky k človeku.

Pán Ježiš Kristus ľuďom odhalil cieľ ich pozemského života a jasne ukázal cestu pre dosiahnutie tohto cieľa. Do Jeho príchodu ľudia nepoznali cieľ svojho života, ani cestu, ktorá k nemu vedie. Na zemi bolo veľa veľkých mudrcov, ktorí mali viac či menej jasnú predtuchu o ciele a ceste človeka a ľuďoch, ktorí na ne ukazovali. No svoje slová nevedeli dokázať, ľuďom nedokázali odkryť a ukázať im kráľovstvo duchovnej reality. No Kristus nám ukázal, že cieľom života je samotný život, čiže, že nesmrteľný život je cieľom toho polovičného života.

⁶⁵ Ag 1, 9-11.

⁶⁶ Am 9, 10.

⁶⁷ Am 3, 9-11.

Nebeské Kráľovstvo je žiarivé mesto, do ktorého sa náhlime prechádzajúc cez tento svet, cez tento les symbolov a signálov, ktoré na to žiarivé mesto ukazuje. Ako hovorí apoštol: „*Lebo tu nemáme trvalé mesto, ale hľadáme budúce*“⁶⁸. Život vo večnosti, v žiarivom anjelskom meste, v Nebeskom Kráľovstve, to je cieľ. Cestou k tomuto cieľu je sám Pán, Jeho príklad, všetky Jeho prikázania. „*Hľadajte najprv Kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť*“⁶⁹, hľa, základne, hlavne a jediné rozumné smerovanie človeka. To je všetko. Všetko ostatné je druhoradé, čiže jedlo, odev, zdravie, príbytok, pokoj a nebezpečenstvo, znalosti, schopnosti, a všetko, čo je pre nás potrebné v daný moment našej existencie na zemi, – „*všetko toto vám bude pridané*“.

Hlavné nám bude dané, všetko druhoradé nám bude pridané alebo dodané. Pre boháča, ktorý chudákovi podaruje horu zlata, bolo druhoradým a nepatrným skutkom priviezt' ho k hore a dať mu pokrm, odev a sluhov. A pre Boha, najbohatšieho zo všetkých, ktorý ľuďom dal nesmrteľný a večne sa obnovujúci život v Jeho blízkosti, je maličkosťou a druhoradým dať všetko to, čo je pre nich potrebné na ich pozemskej ceste. Naozaj nám Pán dáva všetko potrebné, ak sú naše oči obrátené k Nemu, ako oči otrokyne k panej. „*Život je viac ako pokrm*“⁷⁰, povedal Pán, a ďalej: „*čo osoží človeku, ak získa celý svet, ale svojej duši uškodí?*“⁷¹.

V súvislosti s vojnou by bolo možné povedať toto: aký osov má človek alebo národ z toho, keď pokorí celý svet, ale svoju dušu poškvrní hriechom a stratí ju? Akýmkoľvek by pozemské kráľovstvo bolo – dnes existuje, zajtra ho niet. A kráľovstvo Nebeského Kráľa je nepomínajúce. Do Krista boli ľudia, ktorí si všimli, že cieľ ľudského života sa nenachádza na zemi, že sa nedá nájsť ani na zemi, ani v zemi, čiže smrti. Skúsenosťou poznali, že nebolo živej duše, ktorá by pokladajúc nejaký pozemský predmet za cieľ svojho života, pri jeho dosiahnutí neochladla a nebola sklamaná. Teraz je pre každého skutočného kresťana jasné, že človek nemôže nájsť konečný cieľ svojho života ani na zemi, ani nikde inde v našom materiálnom vesmíre. Náš cieľ sa nachádza mimo všetkého materiálneho sveta; nachádza sa v kráľovstve duchovnej podstaty a reality, v Božom Kráľovstve, a nie v tomto svete symbolov a signálov z tamtoho Kráľovstva. Pán nám to nie len povedal ale aj zjavil. Zjavil nám to celou svojou bytosťou, utrpením Kríža do aj po smrti a dejinami Cirkvi. Uveríte, generál, keď poviem, že aj dnes to zjavuje zasväteným?

Ak kresťanský národ, ktorému je zjavený cieľ ľudského života, ho svojimi hriechmi kryje pred svojou mysl'ou a zrakom, vtedy slepne a ovláda ho nerozumnosť. Slepý a nerozumný hľadá cieľ na zemi, miesto Boha sa klania modlám, domáha sa pozemského kráľovstva, znevažuje Krista. V takom stave Krista považuje za “neprirodzený” jav, lebo v očiach takého národa je prirodzený iba on (národ). Kristus je pre neho nereálny, reálny je iba on. Taký národ bojuje proti pravde, proti Bohu, a samozrejme, bojuje so svojimi susedmi.

Zrieknuť sa Krista znamená zrieknuť sa cieľa života. Volat' sa kresťanom, čiže najvznešenejším menom vo svete, znamená nie len poznanie cieľa života, ale aj radostné kráčanie po ceste, ktorá k nemu vedie. Pravda, „*úzka je cesta, ktorá vedie k životu*“⁷² večnému, no jasne je položená a aj v devätnástom storočí bola dostatočne vychodená Božimi duchovnými a spravodlivými, tak že už nie je treba odbáčať ani vpravo, ani vľavo. Krotkosť, pokora, milosrdenstvo, láska, nádej, viera, tichá povaha, zdržanlivosť, dobrota, pôst, modlitba, odpustenie, hlad a smäd po Božej pravde, trpezlivosť a všetky ostatné cnosti, skrášľujúce Krista, a všetky Jeho prikázania, toto všetko znamená cestu, ktorá vedie k vyššiemu cieľu. Hľa, aká je to cesta: „*Ak mi niekto slúži,*

⁶⁸ Heb 13, 14.

⁶⁹ Mt 6, 33.

⁷⁰ Lk 12, 23.

⁷¹ Mt 16, 26.

⁷² Mt 7, 14.

*nech ma nasleduje*⁷³, povedal Sprievodca, a pokračuje: „*Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tme, ale bude mať svetlo života*“⁷⁴. Keď videl, že aj pre apoštolov bolo ťažké tú cestu pochopiť, povedal im, a nám tiež: „*Ja som cesta*“⁷⁵. Aby človek mohol ísť Bohu milou cestou, musí viesť jedinú vojnu, ktorá je Bohu milá: vojnu proti sebe samému. Tou vojnou sa človek oslobodzuje od toho bahna hriechu, ktoré mu znemožňuje vidieť cieľ a cestu. Tou dobrovoľnou vojnou sa zbavuje bremena telesných, pozemských vášní; bremena, pod ťarchou ktorého sa potkýna a padá, tu naľavo, tu napravo od cesty. Ten, kto bojuje sám so sebou, môže stále ísť správnou cestou k pravému cieľu. Ak človek so sebou nebojuje, tak bojuje proti Bohu a ľuďom.

Ako vidíte, v ceste a cieľi, ako nám ich ukázal a zjavil Pán, sa nenachádza nič o vojne človeka proti človeku alebo národa proti národu. Prečo potom kresťania medzi sebou bojujú? Pretože vojna hniezdi v samotných kresťanoch; a hniezdi v nich preto, lebo začali pochybovať o cieľi alebo ignorujú cestu. Želajúc si vyhnúť sa vojne, nie je možné oddeliť cieľ od cesty. Poznať skutočný cieľ a cívať ako rak, nazad, znamená vysmievať sa Bohu, klaňať sa modlám a zaprieť Krista. Stredoveká Európa nám dáva jasný príklad toho, ako môžu kresťanské národy, poznajúc cieľ života ísť po zlej ceste, ktorá odvádza od cieľa. Preto prišiel trest v podobe bratovražedných vojen medzi kresťanskými národmi alebo vojen s neveriacimi.

Nikto, okrem Byzancie, si tak presne a bezvýhradne neosvojil cieľ ľudského života, ktorý nám ukázal Pán. Byzancia však zanikla; zanikla preto, že Boha vyznávajúci Byzantínci Ho urážali svojou bohaprázdnosťou a pošliapali Boží zákon, poznaním ktorého sa chválili. Oni vyznávali cieľ, Krista, no kráčali cestami hriechu. Postihlo ich to, čo je povedané v Evanjeliu: „*Ten sluha, ktorý poznal vôľu svojho pána, ale nič nepripravil, ani neurobil podľa jeho vôle, bude veľmi bitý. Avšak ten, ktorý ju nepoznal a urobil by niečo, čo si zaslúži bitku, bude menej bitý*“⁷⁶. Tými slovami sa vysvetľuje trpký trest svätej Byzancie, lebo veľmi dobre poznala vôľu Pána, i menší trest pohanských národov, ktoré len veľmi málo poznali vôľu svojho Pána. Tými slovami sa objasňuje aj to, prečo sa vojny medzi kresťanmi vyskytujú častejšie, než medzi nekresťanskými národmi. Kresťania sú služobníci, poznajúci vôľu svojho Pána, preto sú často a trpkó trestaní; nekresťania, ktorí nepoznajú ani cieľ, ani cestu, nepoznajú ani vôľu svojho Pána, preto sú menej bití. Len týmito slovami Krista môžeme vysvetliť prečo za posledných 150 rokov Európa viedla viac vojen, než celý ostatný svet. Pán Ježiš Kristus ľudí svojim Evanjeliom naučil, ako majú viesť vojnu proti sebe samým, aby sa skrotili, zdokonalili, pokorili, zušľachtili a dokonca sa Mu pripodobnili. Pre túto vojnu a len pre ňu Kristus vyznačil presnú „stratégiu a taktiku“. On ľuďom nádherne ukázal, akými majú byť, aby nedošlo k vojne medzi nimi alebo ich napadnutiu.

Kristus netvrdil, že vojny nebudú; On len učil, čo je treba robiť, aby neboli dopustené. Svojim Duchom predpovedal, že nie všetci ľudia Ho budú chcieť poslúchať a že v dôsledku toho bude veľa vojen. „*Budete však počuť o priebehu vojen a zvesti o vojnách... lebo povstane národ proti národu, kráľovstvo proti kráľovstvu*“⁷⁷. Zhrešiaci budú potrestaní vojnou nie hneď, ale po dlhej, veľmi dlhej Božej trepezlivosti a odpustení. Keď Pán vyčerpá všetky iné prostriedky nápravy, až potom Jeho svätá láska použije posledný prostriedok, potrestanie svojich detí bičom vojny. Keď vojny predpovedal, Kristus zaplakal⁷⁸.

Niektorí zlí ľudia s pomstychtivou radosťou vojnu predpovedajú. Robí tak zlá macocha, ktorá sa teší z trestu nevlastného syna. Matka plače, keď rozmýšľa o treste svojho, aj keď zlého dieťaťa.

⁷³ Jn 12, 26.

⁷⁴ Jn 8, 12.

⁷⁵ Jn 14, 6.

⁷⁶ Lk 12, 47-48.

⁷⁷ Mt 24, 6-7.

⁷⁸ Lk 19, 41.

Tak aj Kristus, plný bezhraničnej lásky k ľuďom, svojim deťom, zaplakal, keď predvídal budúce vojny.

Predpovedajúc vojny sa Kristus zmienil aj o ich príčinách: „*vystúpia falošní kristovia a falošní proroci*“ a „*pretože sa rozmnoží nepravosť, láska mnohých vychladne*“⁷⁹. Falošní kristovia budú ľuďom ukazovať ľživé ciele života; falošní proroci budú ľzivo predpovedať udalosti; bezprávie a vychladnutá láska ľudí povedú po falošných cestách. Jedni nebudú poznať ani cieľ, ani cesty života. Druhí, poznajúci cieľ života, sa pre slabosť povahy vyberú po falošnej ceste. Tretí budú poznať aj cieľ, aj cestu života, no vedome a zlostne odvrhnú aj jedno, aj druhé, ako kedysi vedome a zlostne ich odvrhli židovskí vodcovia, keď ukrižovali Krista. Toto všetko svätú Lásku nabáda k plaču, keď musí pristúpiť k trestaniu svojich detí bičom vojny. Z všetkého povedaného je jasné, že:

- 1) Pán Ježiš Kristus odhalil cieľ života a ukázal cestu k tomu cieľu;
- 2) Kristus v svojom Evanjeliu človeku ukázal na nevyhnutnosť viesť vojnu proti sebe samému, s cieľom odstránenia iných vojen;
- 3) ten, kto nevedie vojnu proti sebe samému, proti svojim vášňam, nedostatkom a hriechom, ten nevyhnutne vedie vojnu proti Bohu a svojim blíznym;
- 4) vojna musí postihnúť kresťanov, ktorí pošliapávajú zákon Krista, hoci by si ju nepriali, podobne, ako sa trestá previniace sa dieťa.

ZÁVERY

– Generál, hoci už bolo veľa povedané, no preto, že si to želáte, skúsím vyššie povedané stručne zosumarizovať, aj keď sa budem opakovať, povedal Balkánec.

– Myslím, povedal generál, že vzhľadom na nebezpečenstvo, pred ktorým sa biela rasa a vôbec celé ľudstvo nachádza, by sa všetko vami povedané malo opakovať každý deň.

– Dobre. Teda, hlavný záver spočíva v tom, že len vo svetle zjaveného v Písme môžeme vojnu pochopiť a vysvetliť. Literatúra celého sveta daná dokopy zďaleka neobjasní vojnu tak, ako to robí Písmo. Z vyššie uvedeného je jasné, že vojna, ako aj každý individuálny a spoločenský jav, závisí výlučne od nášho vzťahu k Bohu a Božiemu zákonu. Rovnako sa to týka ako kresťanov, tak aj nekresťanov. Rozdiel je len v tom, že u nekresťanov vojna závisí od ich vzťahu k Bohu a Jeho zákonu vštepenému do ich svedomia a do určitej miery im vyloženému ich mudrcmi; ale u kresťanov vojna závisí od ich vzťahu k Jedinému Živému Bohu a Jeho zákonu, zjavenému cez Ježiša Krista.

...Ako je týfus neodvratný u toho, kto pije bacilmi týfusu infikovanú vodu, tak je nevyhnutná vojna pre toho, kto sa, odstúpiac od Boha, snaží Jemu nemilými myšlienkami, citmi a skutkami na seba privolať nákazu vojny. Keď ľudia svojimi myšlienkami, citmi a skutkami bojujú proti Bohu, márne sú ich predstavy o svete. Napriek prianiu ľudí vojna musí vzniknúť tam, kde sú zasiate jej semená. „*Bezbožní nemajú pokoja, hovorí Hospodin*“⁸⁰. Dnes viac, než kedykoľvek pred tým, ziapu o mieri, no pripravujú sa na vojnu... Je ťažké veriť tomu, žeby taká dvojtvárnosť nebola potrestaná vojnou. Modloslužba sa Bohu hnusí. Je úplne jedno, či sa ľudia klaňajú Božím alebo svojim výtvorom; i jedno, i druhé klaňanie sa je pred Božou tvárou mrzké. Hociaké

⁷⁹ Mt 24, 24, 12.

⁸⁰ Iz 48, 22.

modlárstvo, dnešné, aj minulé, je bičované Bohom, ktorý zosiela rôzne ťažké tresty, z ktorých najťažší a najkrutejší je vojna.

Misia Európy spočíva v tom, aby sama žila kresťansky a pomáhala svojim bratom, pohanským národom prísť ku Kristovi. Avšak, do modlárstva padla samotná Európa. A z tej porušenia prameňa všetky ostatné, a za nimi nevyhnutne nasleduje vojna.

...Na ľahkovážnu otázku, ako môže Boh milosrdenstva a lásky dopustiť také hrôzy, ako vojna, je možné odpovedať druhou, vážnou otázkou: ako ľudia, ktorým Boh jasne zjavil svoju vôľu a svoj zákon, môžu bez hanby a pokánia neustále Boha urážať a Jeho zákon pošliapávať? „*Hospodin Boh je ľudomilný a milosrdný, trpezlivý a veľmi milostivý a pravdivý*“⁸¹. Ľudia si už blížiacu sa vojnu zaslúžili. Nebyť Božieho milosrdenstva a lásky, vojna by sa už dávno začala. Ozaj, nebyť Božej milosrdnej lásky, by meč, kvôli hriechom kresťanov, nebol nikdy vytasený. Súčasný relatívny mier, tá prestávka, je nám daná nie kvôli mysleniu a kultúre ľudí, ale pre Božie milosrdenstvo a lásku; a tiež pre Božiu bázeň a modlitby zbožných a dobrých ľudí, ktorí sú v každom národe Európy a Ameriky.

Môžu byť tieto národy spasené? Pravdaže, môžu. Otázka spočíva len v tom, či tu spásu príjmu. „*Či môže Etiópan zmeniť svoju kožu a leopard svoje škrvny? Tak aj vy, navyknutí na zlobu, či dokážete robiť dobré?*“⁸², pýtal sa kedysi Boží prorok izraelitov pred záhubou ich národa. Všetko je možné, ak to ľudia budú chcieť. Biela rasa môže zmeniť svojho ducha, napraviť myslenie, skrotiť svoje túžby po veciach nemajúcich skutočnú hodnotu a spieť k dobrému cieľu za Tým, Kto povedal: „*Ja som cesta*“⁸³. Môže, ak bude chcieť. Medzi pádom do priepasti a záchranou je len jeden krok. Chcú ľudia ustúpiť len o jeden krok od hroznej priepasti, nad ktorou stoja? Boh čaká odpoveď na túto otázku; čaká, ako milujúci a starostlivý otec. Aj keby Bohu každý deň dávali zápornú odpoveď, Boh pre svoje milosrdenstvo a lásku bude čakať; čakať, kým od nejakého národa nebude počuť dobrú odpoveď, aby katastrofu odklonil.

Dnes sa veľa hovorí o odzbrojení. Ale ako môže byť odzbrojený národ, zaťažený, “vyzbrojený” hriechom? Hriech vzbudzuje strach, strach kuje zbraň; čiže, cez strach, hriech pripravuje vojnu. Ó, keby nebolo toho prekliateho strachu! No strach tu bude, pokiaľ bude hriech. Voľky-nevoľky hriešnici sa musia vyzbrojovať. Ak by sa ľudia oslobodili od hriechu, kto by sa potom bál, kto by kul zbrane, kto by sa chystal na vojnu? Nikto.

Cieľ mieru. Prečo nehovoria o ňom? Nehovoria pred Bohom a ľuďmi? Ved' je to veľmi vážna téma! V mene čoho sa ľudia snažia o mier, generál? Opýtajte sa ich, uvidíte, že budú zmätení. Jedni, spamätajúc sa zo svojho zmätenia odpovedia: kvôli kultúre; druhí: kvôli ekonomickému progresu; tretí: pre zachovanie diel ľudského umenia; štvrtí: kvôli štátu; piati: pre zabezpečenie osobnej existencie atď. – Nezmysly! Dnešné hlasné vyjadrenia o odzbrojení a mieri vydávajú zvuk falošnej mince. Ľudia nepoznajú cieľ mieru, ktorého sa domáhajú. Ten, kto najviac trvá na mieri, najviac túži po pohodlnom a ľahkom klaňaní sa svojim modlám. K čomu vedie podobný mier?

Vo vojne nebolo toľko samovrážd, ako teraz, v dobe nášho mieru!

Kvôli čomu mocnári Európy a Ameriky trvajú na mieri? Kvôli Božej bázni a Jeho sláve alebo aby pokojnejšie žali plody svojej nespravodlivosti? Ak je pravdivejšie to druhé, a vyzerá to tak, že je to pravda, potom sa netreba diviť, že im namiesto mieru bude poslaná vojna. Keď sa Pán

⁸¹ Ex 34, 6.

⁸² Jer 13, 23.

⁸³ Jn 14, 6.

sveta narodil, chóry anjelov nad Betlehemom spievali: „*Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj...*“⁸⁴. Teda, oslava Boha musí byť na prvom mieste, lebo je nevyhnutnou podmienkou skutočného mieru a pokoja medzi ľuďmi. Ak by sa ľudia snažili o mier kvôli Božej sláve, tak by ho bezpochyby dostali a ten mier by s nimi ostal navždy.

Či ste hoci len raz počuli od niekoho z tých, kto trvá na mieri, žeby dal sľub užívať mier v mene Božej slávy a pre seba nápravu? Taký sľub je absolútne nevyhnutný pre skutočný a trvalý mier. Nech dnešní mierotvorci presne určia cieľ mieru a hlasno sa k nemu hlásia, aby ich počuli nebo aj zem, potom uvidíme, či sa od nás vojna odiali.

Blažený je vládár, ktorý, poznajúc Pravdu, včas vyzve svoj národ k pokániu pred živým Bohom. Blažený je národ, ktorý včas zloží zbrane svojich hriechov proti Bohu. Žiadne zlo sa k nemu nepriblíži. Neozbrojený, bude žiť v bezpečí a Všemohúci Boh ho bude chrániť svojou mocnou pravcou. Hoci by nemal ani jeden meč, jeho nepriatelia budú pred ním bezmocní a neprekročia hranice jeho zeme; Pán mocností to nedopustí. A ak aj nepriatelia jeho hranice prekročia, tak si tým vykopú hrob...

Je blažený národ, ktorý sa oslobodiac od hriechu, prvý oslobodí od výzbroje. Taký národ príjme veľkú misiu vo svete. On bude svetlom pre všetky národy. Pán Boh ho oslávi nevídanou slávou a požehná ho na veky.

⁸⁴ Lk 2, 14.